

NIEUWSBRIEF

Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken

**CARIBISCHE MINISTERS
VAN ARBEID
BENADRUKKEN GROENE
BANEN EN SOCIALE
BESCHERMING TIJDENS
ILO-VERGADERING
IN GUYANA**

**MINISTER MAC ANDREW:
DRIE JAAR INZET VOOR MENS, WERK EN JEUGD**

**AWJ BRENGT OOK
NASCHOOLSE
VORMING IN
PARAMARIBO**

MINISTERIE VAN ARBEID
WERKGELEGENHEID
& JEUGDZAKEN

COLOFON

Deze Nieuwsbrief AWJ is een mediaproduct van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) en wordt onder eigen beheer geproduceerd door de Communicatie Unit. Het blad wordt maandelijks uitgegeven, met ingang van januari 2021. Alle overige edities zijn terug te vinden op onze website:
<https://gov.sr/ministeries/ministerie-van-arbeid-werkgelegenheid-en-jeugdzaken/nieuwsbrief/>

Redactie:

Rosina Bijlhout
Imro Smith

Vormgeving:

Lucretia Sontoidjojo - Setrodipo

Aan deze nieuwsbrief hebben meegewerkt :

Alysa Vieira
Sergio Doelasan
Jeanette Danti
Theodora Koulen
Ivanildo Bhagwandien

: communicatie.awj@gmail.com

: Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken

: <https://gov.sr/ministeries/ministerie-van-arbeid-werkgelegenheid-en-jeugdzaken/>

: Lalla Rookhweg #25

: 463-543

INHOUDSOPGAVE

Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken

05 Minister Mac Andrew: Drie jaar inzet voor mens, werk en jeugd

08 Redactioneel

10 Beschikking nieuwe minimumuurloon gepubliceerd en is officieel van kracht

11 AWJ brengt ook naschoolse vorming in Paramaribo

13 AWJ en MATO richten intenties tot samenwerking om jongeren te empoweren

14 Uit de archieven van Arbeid
Geschreven door: Imro Smith

17 SPWE geeft entrepreneurs met beperking steun in de rug

19 Canadese expert biedt technische ondersteuning aan CIP

21 Caribische ministers van Arbeid benadrukken groene banen en sociale bescherming tijdens ILO-vergadering in Guyana

22 Participatie SDG
Jeudambassadeurs in ECOSOC Youth Forum 2025

23 Rubriek: Arbeidsstandaarden en de Wrokomani Geschreven door: mr. Glenn Piroe

25 DOOR Advisory deelt resultaten 'Preferred Employer Survey' met AWJ

27 CARICOM Youth Ambassadors inspireren nieuwe generatie Leaders

28 Minister Mac Andrew ontvangt Beleidsplan voor Personen met een Beperking

30 ILO introduceert SAM-SDI in Suriname ter versterking van sociale dialoog

TURN ME
OVER!

INHOUDSOPGAVE

Ministerie van Arbeid Werkgelegenheid & Jeugdzaken

32

Rubriek: Prognose en trends van onze arbeidsmarkt
Door: drs. Naomi Esajas-Frierson

34

AWJ/ILO bevorderen formele en milieuvriendelijke bedrijvigheid binnenland

36

Rubriek : Toekomstbouwers
Geschreven door:Emelia Sanwikarta

38

ANSU zet zich in voor bewustwording rond Arbeidsomstandigheden

39

Eerste ronde hovenierstrainingen voor jongeren succesvol afgesloten

41

AWJ herinnert: SRD 52,47 is de ondergrens per uur vanaf deze maand

42

Statement van de minister van AWJ in verband met de World Day for Safety and Health at Work

44

AWJ benadrukt belang van inclusie op de arbeidsmarkt

46

Rubriek: De harde werker door de bril van Lucretia

48

Commewijne versterkt met 28 gecertificeerde hoveniers

50

Nieuwe voorzitter en bestuursleden benoemd bij FVO

51

AWJ ontvangt voortgangsrapportage personeelsbeleid Newmont

52

Loonraad geïnstalleerd: Mac Andrew benadrukt cruciale rol bij sociaal-economisch beleid

53

Personeel ARGOS en SURMAC versterkt vakkennis via SAO-trainingen

MINISTER MAC ANDREW: DRIE JAAR INZET VOOR MENS, WERK EN JEUGD

introdactie van het Youth POWER-concept en het bevorderen van menselijk potentieel. "De mens stond en staat centraal in ons werk," aldus de minister.

Terugblikkend op de verdere implementatie van het concept Decent Work, benadrukt de minister dat de ontwikkeling en ondertekening van het derde Decent Work Country Programma (DWCP) van Suriname een cruciale stap was. Een unicum was daarbij dat niet alleen de sociale partners – namelijk werkgevers en werknemers – betrokken waren, maar ook andere relevante stakeholders. Mac Andrew geeft aan dat Suriname met de ondertekening van het programma in februari 2023 het eerste land in de regio werd dat een derde DWCP had. De uitvoering van het DWCP is in januari geëvalueerd met het ILO Decent Work Team & Office for the Caribbean, en de ILO-directeur was zeer tevreden over de geboekte progressie. Een van de belangrijkste resultaten was de uitvoering van de Social Protection Income and Expenditure Review (SPER) met medewerking van de ILO. Deze heeft geresulteerd in de ontwikkeling en adoptie van een National Social Protection Strategy (NSPS), met wederom ondersteuning van de ILO, maar ditmaal ook van de Inter-American Development Bank (IADB).

De bewindsman geeft aan dat op arbeidsgebied ook de adoptie van het Middellang Arbeidsmarktbeleid, de operationalisatie van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof (FVO) en de aannahme van arbeidswetten en ratificatie van conventies belangrijke stappen waren in de afgelopen drie jaren. Arbeidsmarktbeleid is cruciaal en zal in de komende periode aan belang winnen, vanwege de geconstateerde ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Er zijn trends die zorgen baren, zoals veranderende aspiraties van werknemers, de mismatch

Minister AWJ, Steven Mac Andrew

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken (AWJ) blikt op 19 april terug op drie jaar ministerschap. In deze periode is volgens de bewindsman duidelijke progressie geboekt binnen het mandaat van het ministerie, met als rode draad de mens centraal in beleid en uitvoering. De afgelopen jaren stonden in het teken van drie pijlers: de verdere implementatie van Decent Work, de

MINISTER MAC ANDREW: DRIE JAAR INZET VOOR MENS, WERK EN JEUGD

tussen vraag en aanbod, maar ook de kloof tussen de eisen van sollicitanten en hetgeen werkgevers bereid zijn te bieden. De operationalisatie van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof (FVO) ziet de bewindsman als een dringend noodzakelijke stap om werknemers die in verwachting zijn, te verzekeren van hun basisinkomen – geheel in lijn met de Grondwet van Suriname. Hoewel er cruciale wetten zijn aangenomen in de afgelopen drie jaren, had Mac Andrew graag gezien dat ook de ARBO-wet (Arbeidsomstandighedenwet), die reeds enige tijd is opgestuurd naar DNA, was aangenomen, aangezien modernisering op het gebied van arbeidsomstandigheden een must is.

Het jeugdbeleid heeft in de afgelopen drie jaren een nieuwe impuls gekregen door de ontwikkeling en aanname van het concept Youth POWER en het Jeugdprofiel. Youth POWER signaleert volgens de bewindsman dat jongeren de kracht hebben om veranderingen teweeg te brengen. Om deze potentie te ondersteunen, is het beleid van AWJ gericht geweest op Participatie, Ontwikkeling, Weerbaarheid, Economische activiteiten en Rechten. Mac Andrew verwijst naar de verkiezing en het functioneren van de Jeugdraad Suriname en de SDG- en CARICOM Youth Ambassadors. Hoewel niet alles vlekkeloos is verlopen en er nog verdere vooruitgang geboekt moet worden, is de minister tevreden.

Ook over de recente participatie van de SDG-ambassadeurs aan de ECOSOC Meeting in New York is de bewindsman zeer te spreken. Mac Andrew geeft aan dat het rapport van de zeven interministeriële werkgroepen, die waren ingesteld om geïntegreerd beleid te ontwikkelen voor zeven belangrijke jeugdthema's – waaronder mentale gezondheid, tienerzwangerschappen,

geweld en fysieke gezondheid – inmiddels af is, en dat tot implementatie moet worden overgegaan. Dit zal een taak zijn voor de regering na 25 mei 2025. Het werk is in ieder geval al gedaan. De minister benadrukte ook het belang van het project Sociaal-Agogische Vorming in Buurten, dat inmiddels al in vijf districten wordt uitgevoerd en gericht is op de naschoolse vorming van jongeren in de leeftijdsgroep 4 tot 21 jaar.

Wat betreft de ontwikkeling van menselijk potentieel geeft Mac Andrew aan dat in de afgelopen drie jaren Surinamers in de leeftijdsgroep 16 tot 40 jaar middels diverse projecten in de gelegenheid zijn gesteld om kosteloos trainingen te volgen. Deze trainingen betroffen onder meer vakscholing, ondernemerschapstrainingen en andere relevante opleidingen gericht op de vorming en ontwikkeling van de doelgroep. De bewindsman noemt in dit kader het project Wroko Foe Mek Moni, dat gericht is op het landelijk aanbieden van kosteloze vaktrainingen, evenals projecten uitgevoerd met middelen van het Basic Needs Trust Fund (BNTF) van de Caribbean Development Bank, het Bureau Gemeenschapsprojecten van het Ministerie van Financiën en Planning, en het United Nations Development Programme (UNDP).

De Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO) en de Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE) hebben goed werk verricht om Surinamers de nodige kennis en vaardigheden bij te brengen. Ook onder het project Labour Alignment with New Industries, dat wordt uitgevoerd met een lening van de Inter-American Development Bank (IADB), zijn Surinamers getraind. In 2025 zullen nog eens 500 personen worden opgeleid. Daarnaast zijn begrotingsmiddelen aangewend door het Onderdirectoraat Nationale

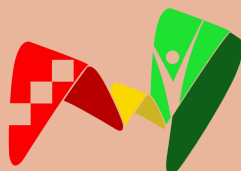
MINISTER MAC ANDREW: DRIE JAAR INZET VOOR MENS, WERK EN JEUGD

Jongerenaangelegenheden (NJA) om trainingen te verzorgen voor jongeren die extra aandacht verdienen – zoals recentelijk de Hovenierstraining – en door de Raad voor Coöperaties (RACO) voor trainingen op het gebied van coöperaties. De bewindsman hoopt dat het landelijke, kosteloze trainingsaanbod onverkort zal worden voortgezet na 25 mei.

Minister Mac Andrew geeft aan dat ook op andere gebieden goed werk is verricht, zoals de bepaling en monitoring van de armoedegrens en de vaststelling van het minimumuurloon volgens wetenschappelijke en internationale principes. Mac Andrew erkent dat de armoedegrens en het minimumuurloon niet door iedereen goed worden begrepen, maar staat volledig achter

de toegepaste wetenschappelijke principes en methodes.

Tot slot benadrukte de bewindsman dat de inzet en motivatie van de directie en het personeel van AWJ, SAO, SPWE, FVO en RACO cruciaal zijn geweest om de nodige resultaten te behalen – ondanks het feit dat de omstandigheden niet altijd ideaal waren en dat deels nog steeds niet zijn. Ook de ondersteuning van sociale partners, de regering, andere ministeries, de Nationale Assemblée, raden, commissies en werkgroepen, alsmede andere lokale en internationale stakeholders zoals de districtscommissarissen (DC's), UNICEF, IADB, UNDP en ILO, was essentieel om progressie te boeken.

REDACTIONEEL

Rosina Bijlhout

Hoofd Voorlichting AWJ

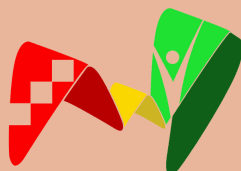
In 3 jaar duidelijke koers en tastbare resultaten

Na drie jaar ministerschap laat Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) zien wat gerichte inzet kan opleveren voor Suriname's werkende klasse. Onder zijn bewind is fors geïnvesteerd in beleid dat niet alleen het functioneren van de arbeidsmarkt verbetert, maar ook de bestaanszekerheid van werkenden versterkt.

Een van de meest markante prestaties is de totstandkoming van het derde Decent Work Country Programma (DWCP), waarmee Suriname zich als eerste land in de regio positioneerde. Dit programma – ontwikkeld met brede betrokkenheid van werkgevers, werknemers én andere

maatschappelijke actoren – biedt een raamwerk voor eerlijk werk, sociale bescherming en sociale dialoog. De evaluatie door de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) bevestigt dat Suriname hierin grote stappen heeft gezet.

REDACTIONEEL

Rosina Bijlhout

Hoofd Voorlichting AWJ

In 3 jaar duidelijke koers en tastbare resultaten

Beleid kreeg echter pas écht betekenis in concrete maatregelen. De operationalisatie van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof (FVO) is daar een krachtig voorbeeld van. Dit fonds biedt werkenden die in verwachting zijn, financiële zekerheid in een cruciale levensfase – een direct effect op inkomenszekerheid en arbeidsparticipatie. Daarnaast leidde de uitvoering van de Social Protection Income and Expenditure Review (SPER) tot de nationale strategie voor sociale bescherming, waarmee de overheid gericht beleid kan voeren tegen armoede en sociale uitsluiting.

Ook het arbeidsmarktbeleid kreeg een broodnodige impuls. Het middellange termijnplan helpt om beter te anticiperen op de dynamiek van vraag en aanbod. In een tijd waarin werkzoekenden en werkgevers elkaar steeds minder vanzelfsprekend vinden, is deze strategische koers onmisbaar. Naast beleidsvorming werd er volop geïnvesteerd in de mens zelf. Duizenden

Surinamers, vooral jongeren tussen 16 en 40 jaar, kregen via projecten als Wroko Foe Mek Moni toegang tot kosteloze vak- en ondernemerschapstrainingen. Daarmee wordt niet alleen ingezet op economische zelfredzaamheid, maar ook op een veerkrachtigere arbeidsmarkt.

Hoewel de langverwachte Arbeidsomstandighedenwet nog op goedkeuring wacht van DNA, toont het ministerie ambitie in de modernisering van de werkplek. En ook al is niet elk traject vlekkeloos verlopen, de lijn is duidelijk: arbeid als motor voor ontwikkeling, met de mens als uitgangspunt.

De grootste impact ligt onmiskenbaar bij de structurele verbetering van de positie van werkenden en werkzoekenden. Het jeugdbeleid, met onder meer Youth POWER en de Jeugdraad, kreeg eveneens vorm. De verwachting is dat dit fundament de komende jaren zijn vruchten zal blijven afwerpen – mits de ingezette koers wordt voortgezet.

BESCHIKKING NIEUWE MINIMUMUURLOON GEPUBLICEERD EN IS OFFICIEEL VAN KRACHT

SRD 52,47

Minimumuurloon

1 APRIL 2025

De beschikking, waarmee het nieuwe minimumuurloon van SRD 52,47 is vastgesteld per 1 april 2025, is op donderdag 27 maart 2025 gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname. Met deze publicatie is het nieuwe minimumuurloon officieel van kracht.

Volgens de Wet Minimumloon dient het minimumloon, na goedkeuring door de Raad van Ministers, bij beschikking te worden vastgesteld en bekendgemaakt te worden door de minister van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ). Met deze publicatie voldoet het ministerie aan de wettelijke verplichting.

Het minimumuurloon van SRD 52,47 komt volledig overeen met het eerder gedane voorstel van de Nationale Loonraad aan de minister. Het ministerie benadrukt dat het minimumloon de wettelijke ondergrens is voor beloning en niet bedoeld is als een vast

loonbedrag voor alle werknemers. Werkgevers zijn wettelijk verplicht om ten minste het minimumuurloon te betalen, maar hebben alle vrijheid om een hoger uurloon overeen te komen.

De afdeling Voorlichting van het ministerie zal de komende dagen via de arbeidstips informatie verstrekken over de rechten en plichten van werkgevers en werknemers met betrekking tot de Wet Minimumloon, terwijl de Arbeidsinspectie streng zal toezien op de naleving van deze wet.

Personen die de beschikking (Beschikking van de Minister van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken van 24 maart 2025, no. 380/25, houdende vaststelling van een nieuw minimumuurloon, SB 2025 No. 33) willen downloaden, kunnen terecht op de website van de overheid: www.overheid.gov.sr, onder Documenten van het Ministerie van AWJ.

AWJ BRENGT OOK NASCHOOLSE VORMING IN PARAMARIBO

Het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) heeft op dinsdag 1 april 2025 in Geyersvljt het project 'Sociaal-Agogische Vorming in Buurten, doorstart Buurtcentra' gelanceerd. Dit project, dat nu ook in Paramaribo van start gaat na eerdere implementatie in Coronie, Commewijne, Para en Brokopondo, richt zich op jongeren van 4 tot 21 jaar. Zij kunnen enkele middagen per week, gedurende acht maanden, deelnemen aan activiteiten die hun algehele groei en ontwikkeling bevorderen, oftewel naschoolse vorming.

In Paramaribo wordt dit project, naast Geyersvljt, ook uitgevoerd in Latour en Flora. Het vindt plaats in samenwerking met

lokale partners, zoals Stichting Welzijn en Geestdrift en Stichting Buurtwerk Latour (Stibula). De samenwerking met deze lokale partners, die al actief zijn in hun woongebieden, is voor het ministerie van groot belang. Zo kan optimaal gebruik worden gemaakt van hun kennis en netwerken. Door deze samenwerking voelen organisaties en buurten zich meer gehoord en gewaardeerd, wat de betrokkenheid vergroot en de bereidheid versterkt om dit initiatief te ondersteunen. Bovendien bevordert dit het eigenaarschap van het project, wat bijdraagt aan duurzame en blijvende resultaten voor de deelnemende jongeren. De trekker van dit project is het Onderdirectoraat Jeugdcentra van het ministerie.

Enthousiaste deelnemers aan de naschoolse vorming in Geyersvljt poseren samen met minister Mac Andrew en directeur Jeugdzaken, Mangroe.

AWJ BRENGT OOK NASCHOOLSE VORMING IN PARAMARIBO

Dit initiatief vloeit voort uit het recent gehouden symposium over jeugdontwikkeling in Paramaribo. Tijdens dit symposium zijn de uitdagingen waarmee jongeren in de stad te maken hebben, geanalyseerd en in kaart gebracht. Gezien de urgentie van deze uitdagingen heeft het ministerie direct besloten om dit project alvast in geselecteerde buurten te starten. Daarnaast zijn meerdere gebieden en locaties, zoals tehuizen voor kinderen met een lichamelijke beperking, geïdentificeerd.

Bij deze gelegenheid benadrukte minister Mac Andrew het belang van educatieve en sportieve naschoolse activiteiten voor jongeren en de cruciale rol die buurtorganisaties hierin kunnen spelen. De bewindsman wees erop dat lokale organisaties dicht bij de gemeenschap staan en daardoor beter kunnen inspelen op de specifieke behoeften en uitdagingen van jongeren in hun eigen omgeving. Door hun betrokkenheid en kennis van de buurt kunnen zij een veilige en stimulerende omgeving creëren waarin jongeren in sociaal en persoonlijk opzicht kunnen groeien. Mac Andrew onderstreepte dat een sterke

samenwerking tussen de overheid en buurtorganisaties essentieel is om duurzame en effectieve programma's te realiseren die jongeren begeleiden naar een kansrijke toekomst.

De directeur van Jeugdzaken, Genti Mangroe, en de onderdirecteur Jeugdcentra, Meryl Maes, benadrukten in hun toespraak het belang van basic life skills voor jongeren en onderstreepten dat naschoolse vorming meer omvat dan alleen de kennis die in het formeel onderwijs wordt opgedaan. Volgens hen spelen waarden en normen, sociale vaardigheden, zelfdiscipline en verantwoordelijkheid een essentiële rol in de ontwikkeling van jongeren. Door middel van begeleiding leren zij niet alleen hoe ze beter kunnen omgaan met dagelijkse uitdagingen, maar ook hoe ze positieve keuzes kunnen maken voor hun toekomst.

Om hun waardering voor deze activiteit te uiten, hebben de jongeren de minister en zijn gevolg bij aanvang van deze gelegenheid verwelkomd met een formidabel optreden van een jongeren-brassband, die veel aandacht trok van de buurt.

Enthousiaste deelnemers aan de naschoolse vorming in Geysersvljt poseren samen met minister Mac Andrew en directeur Jeugdzaken, Mangroe.

AWJ EN MATO RICHTEN INTENTIES TOT SAMENWERKING OM JONGEREN TE EMPOWEREN

Minister Steven Mac Andrew heeft op donderdag 27 maart 2025 een ontmoeting gehad met een delegatie van de organisatie 'Membé Aladeng Tóli é Tjai Okasi' (MATO), die vanuit een sociaal maatschappelijk kader ondersteuning biedt aan onder meer talentvolle, hulpbehoevende en schoolgaande jongeren. MATO werkt samen met andere organisaties zoals H-Garden, die min of meer hetzelfde doel nastreven. De organisatie empowered haar doelgroep, zodat zij hun gaven en talenten kunnen gebruiken en verder ontwikkelen, om zodoende inkomsten te genereren die gebruikt kunnen worden om verder te studeren.

Minister Steven Mac Andrew benadrukte dat de inzet van organisaties, die zich inspannen voor jongeren en hun ontwikkeling, ten eerste toejuicht wordt, omdat de overheid niet alleen in staat is om de jongerenproblematiek aan te pakken. Mac Andrew gaf aan, dat de gehele samenleving hiervoor nodig is en dat daarom de toenadering voor samenwerking met het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) eveneens wordt

toegejuicht. Hij gaf aan dat het ministerie in samenwerking met zijn werkmensen landelijk opereert en diverse jongerenprogramma's en projecten uitvoert, alsook diverse vaktrainingen aanbiedt.

Mac Andrew gaf aan dat de acties van MATO in principe heel goed benaderen wat wordt beoogd met het concept Youth POWER, waarbij POWER een acronym is van Participatie, Ontwikkeling, Weerbaarheid, Economische Activiteiten en Rechten. Mac Andrew gaf ook aan blij te zijn, dat een delegatielid van MATO, eerder dit jaar ook heeft deelgenomen aan de HORECA-training, welke AWJ had laten verzorgen door SHTTC.

Ook de directeur van Jeugdzaken, Genti Mangroe, de onderdirecteur Jeugdcentra, Meryl Maes, alsook Magda Landveld, Secretaris van de organisatie MATO waren blij met deze bijeenkomst. Allen beseffen dat samenwerking noodzakelijk is om jongeren dusdanig te empoweren dat zij in staat zijn zich verder te ontwikkelen. Partijen zullen contact onderhouden en mogelijkheden bekijken om waar mogelijk samen te werken.

Een delegatie van de organisatie 'Membé Aladeng Tóli é Tjai Okasi' (MATO) in gesprek met minister Steven Mac Andrew.

UIT DE ARCHIEVEN VAN ARBEID

Door Imro Smith

Imro Smith

Imro Smith, is onderzoeker naar de geschiedenis van werk en arbeid in Suriname. Zijn bevindingen kunnen worden gebruikt om een dieper begrip te krijgen van de sociale, economische en politieke krachten die de geschiedenis van werk en arbeid in ons land hebben gevormd. Deze kennis kan van belang zijn voor bestuurders, beleidsmakers, politici, vakbeweging, werkgevers, werknemers, studenten, etc. Verschillende onderzoeken van hem zijn reeds in boekvorm en overige publicaties uitgegeven.

DAG VAN DE ARBEID: SURINAAMS ERFGOED VAN STRIJD EN SOLIDARITEIT

ARBEIDERSCONGRES OP 1 MEI.

Zondag j.l. is de 1 Mei dag voor het eerst gevierd in Suriname. Het congres werd uitgeschreven door Sawo, waarvan wij in ons vorig nummer het nieuwe bestuur vermeldden.

Uitgenoodigd waren o. m. bestuurders van andere vereenigingen.

Het gesprokene gaf begrijpelijkerwijs de gebruikelijke leuzen te hooren, en in geparaphraseerden vorm het beginsel: godsdienst is privaatzaak en moet men houden binnen de kerk en de privé-woning, maar niet in het leven buiten doen gelden.

De kerk werd overigens door verschillende sprekers aansprakelijk gesteld voor de verdrukking van den arbeider en wat dies meer zij. En ofschoon blijkens de voorgelezen statuten der

Arbeidscongres. Op 1 Mei heeft het eerste **Arbeiderscongres** te Paramaribo plaats gehad, op initiatief van de vereeniging Sawo. Voorzitter was de heer Th. de Sanders. Hij zette uiteen, dat het doel was een eenheidsfront, een zoogenaamd rood front, in **Suriname** tot stand te brengen. Verschillende sprekers voerden het woord in de bijeenkomst, die een ordelijk verloop had.

De vergadering eindigde met aanneming der volgende motie:

Het congres van Surinaamsche arbeiders gehouden op 1 Mei **1932** in het gebouw Victoria te Paramaribo;

Gehoord de besprekingen betreffende de heerschende armoede en groote nood in arbeidersgroepen met name de Kleine landbouwers, de handswerklieden en havenarbeiders enz.

Nieuwsberichten van De Surinamer van 5 mei 1932 en De West van 3 mei 1932 over de eerste viering van de Dag van Arbeid op 1 mei 1932 door de vakbeweging in Suriname.

UIT DE ARCHIEVEN VAN ARBEID

Door Imro Smith

DAG VAN DE ARBEID: SURINAAMS ERFGOED VAN STRIJD EN SOLIDARITEIT

Wij staan vandaag stil bij de betekenis van 1 mei – Dag van de Arbeid voor Suriname. Deze dag is méér dan een vrije dag: het is een levend monument van de nationale strijd voor waardige arbeid en een krachtig symbool van solidariteit tussen werkenden.

De oorsprong van de viering van de Dag van de Arbeid in Suriname gaat terug tot de jaren dertig, een periode waarin de werkende klasse haar horizon merkbaar had verruimd. Er ontstond een groeiend politiek bewustzijn en arbeiders kwamen steeds krachtiger op voor betere arbeidsomstandigheden. De vakbeweging was zich toen al bewust van het feit dat het daadwerkelijke juk van de slavernij nog afgeschud moest worden. Ondanks de harde repressie van het koloniale bestuur, werd er onbevreesd geprotesteerd. De werkende klasse kende de betekenis van de Internationale Dag van de Arbeid en erkende haar eigen rol daarin.

Op 1 mei 1932 vond de eerste herdenking van deze dag in Suriname plaats, georganiseerd door de vakbeweging. Het was een indrukwekkende gebeurtenis die grote publieke belangstelling trok. In de jaren daarna groeide de onvrede onder werkenden verder. De spanningen tussen verschillende maatschappelijke partijen liepen op, wat de kolonisator ertoe bracht specifieke instituties in het leven te roepen om de arbeidsrust te waarborgen. Zo werd in 1946 de Bemiddelingsraad voor Geheel Suriname (BR) opgericht om dreigende arbeidsconflicten op vreedzame wijze op te lossen. In 1947 volgde de oprichting van de Arbeidsinspectie, met als doel werknemers

te beschermen en toe te zien op naleving van de arbeidswetgeving. Beide instanties vielen onder het toenmalige Ministerie van Sociale Zaken, aangezien er nog geen afzonderlijk ministerie van Arbeid bestond. Door druk van de vakbeweging in de jaren zestig werd uiteindelijk op 27 januari 1970 het Ministerie van Arbeid ingesteld.

De wettelijke basis voor deze instituten werd gelegd met de Arbeidsgeschillenwet (1946) en de Veiligheidswet (1947). Daarmee werd een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van een eigen Surinaamse arbeidswetgeving. Deze institutionele ontwikkelingen vloeiden voort uit het feit dat Suriname – als overzees gebiedsdeel van het Koninkrijk der Nederlanden – begin jaren veertig intern zelfbestuur verkreeg. Het koloniaal bestuur beseftte dat het vanaf dat moment zelf verantwoordelijk was voor het onderhouden van rust en stabiliteit onder de bevolking, in het bijzonder onder de werkende klasse.

Geconcludeerd kan worden dat de viering van de Dag van de Arbeid in Suriname nauw is verbonden met de opkomst van de arbeidersbeweging en de strijd voor betere arbeidsvoorwaarden, vooral in sectoren mijnbouw en ambtenarij. In de jaren vijftig werd voor het eerst de Dag van de Arbeid op 1 mei uitgeroepen door de overheid tot een vrije dag gelijk aan de zondag, maar in februari 1960 werd bepaald door de overheid middels een resolutie dat de Dag van de Arbeid op 1 mei voortaan geen vrije dag meer zou zijn. In de plaats van deze vrije dag kwam de Dag der Vrijheden op 1 juli (vanaf 1 juli 1960). In 1970 werd de dag van de Arbeid

UIT DE ARCHIEVEN VAN ARBEID

Door Imro Smith

DAG VAN DE ARBEID: SURINAAMS ERFGOED VAN STRIJD EN SOLIDARITEIT

opnieuw gelijkgesteld aan de zondag. De eerste, langste stoet van duizende werkenden in Suriname ter gelegenheid van de viering van de Dag van de Arbeid werd opgetekend op 1 mei 1952 en georganiseerd door de Raad van Vakcentralen bestaande uit de Surinaamse Mijnwerkers Unie, De Surinaamse Werknemersorganisatie, de Progressieve Werknemersorganisatie en de Surinaamse Werknemersfederatie.

Solidariteit

In Suriname blijft de Dag van de Arbeid bijzonder actueel, mede door aanhoudende economische uitdagingen zoals inflatie en onstabiele wisselkoersen. Onze geschiedenis leert ons dat sociale vooruitgang nooit vanzelf komt. Sociale bescherming, instelling van het minimumloon en ouderschapsverlof, ontslagbescherming, vakbondrechten – al deze verworvenheden zijn er gekomen door solidariteit, door samenwerking en door de vastberaden inzet van de arbeidersbeweging.

Vandaag, in 2025, staan wij voor nieuwe en urgente uitdagingen. We bevinden ons aan de vooravond van de verkiezingen voor een

nieuw parlement, terwijl de stijgende kosten van levensonderhoud, de voortdurende strijd voor eerlijke lonen en betere werkomstandigheden ons duidelijk maken dat de strijd van de werkende klasse nog lang niet is gestreden, ondanks de vele verworvenheden van het ministerie van Arbeid in de afgelopen 10 jaren op de gebieden: arbeidswetgeving, decent work en de ontwikkeling van menselijk potentieel.

In deze periode van politieke keuzes is het essentieel dat werkenden zich bewust zijn van hun invloed en verantwoordelijkheid. De staat van onze fragiele economie vereist doordachte beleidskeuzes. Wanneer het bergafwaarts gaat met de economie, zijn het immers de loontrekkers die als eersten de gevolgen voelen – zij worden het hardst geraakt, raken achterop en glijden af in armoede. Daarom moet de werkende klasse haar stem laten horen en haar keuze baseren op visie, beleid en geloofwaardige plannen voor economisch herstel en sociale bescherming. De kracht van de werkende klasse ligt in solidariteit en collectieve actie. Alleen door samen te werken en bewust te kiezen, kan er verder worden gebouwd aan een rechtvaardiger, socialer en sterker Suriname.

SPWE GEEFT ENTREPRENEURS MET BEPERKING STEUN IN DE RUG

De twee dankbare kleine ondernemers met een beperking poseren samen met minister Steven Mac Andrew en andere functionarissen die direct betrokken waren bij dit project.

Bij de afsluiting van het project 'Ondersteuning zelfredzaamheid onder mensen met een beperking' hebben de ondernemers Hilda Abelintie en Edgard Vola met dankbaarheid en tevredenheid hun bedrijfsplan in ontvangst genomen uit handen van minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ). Dit bedrijfsplan, ontwikkeld onder begeleiding van de Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE), biedt kleine ondernemers een waardevol hulpmiddel om structuur aan te brengen in hun onderneming en hun slaagkansen te vergroten.

De ondernemers hebben laten zien dat hun beperking hen niet weerhoudt om succes te boeken en te groeien. Abelintie runt een kippenkwekerij, terwijl Vola een winkel

tevens dienstverlenende onderneming runt. Zij hebben ook bij de opstart en/of uitbreiding van hun onderneming de nodige steun gekregen van de SPWE, die het project heeft uitgevoerd met financiële ondersteuning van het Bureau voor Gemeenschapsprojecten (BGP) van het ministerie van Financiën en Planning. Dit project was een vervolg op het Basic Needs Trust Fund (BNTF)-9 project.

Minister Steven Mac Andrew heeft het moment van de aanbidding als inspirerend ervaren, gezien het feit dat de ondernemers ondanks hun beperking daad- en wilskracht hebben getoond om door te zetten. Mac Andrew stelt dat Suriname het principe van "Leave No One Behind" in het kader van de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de VN hoog in het vaandel heeft staan en

SPWE GEEFT ENTREPRENEURS MET BEPERKING STEUN IN DE RUG

benadrukt dat ontwikkeling inclusief moet zijn en niemand buitengesloten mag worden. Het ministerie zal volgens Mac Andrew niet ophouden te investeren in personen met een beperking door hen de nodige training en begeleiding aan te bieden, die noodzakelijk zijn voor verdere ontwikkeling van de ondernemende mens met een beperking. Zijn dank ging uit naar de Alliantie voor Decent Work voor Personen met een Beperking, het BGP en de SPWE, die hebben samengewerkt aan dit project. Volgens Mac Andrew heeft het project niet alleen deze ondernemers gesterkt, maar ook andere ondernemers die inmiddels een succesvolle onderneming runnen. Het bedrijfsplan is volgens hem bedoeld om deze ondernemers te helpen gefocust te blijven en beter

voorbereid te zijn op toekomstige ontwikkelingen.

Ook de voorzitter van de Raad van Toezicht bij de SPWE, tevens onderdirecteur Arbeidsmarkt, Naomi Esajas-Fiperson, de directeur van de SPWE, Etienne Etman, en Simone Haridat, projectcoördinator bij de SPWE, hebben zich eveneens tot de ondernemers gericht. Zij hebben hen op het hart gedrukt om te blijven investeren in hun onderneming en te gaan voor nog verder succes. Ze stelden deze ondernemers als voorbeeld voor andere personen met een beperking die ook over de capaciteit beschikken om te ondernemen. Allen zijn zich ervan bewust dat deze doelgroep de kans moet krijgen om zelfredzaam en economisch onafhankelijk te worden.

Minister Steven Mac Andrew samen met een van de dankbare kleine ondernemer met een beperking.

CANADESE EXPERT BIEDT TECHNISCHE ONDERSTEUNING AAN CIP

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken (AWJ) heeft op donderdag 4 april 2025 de Canadese expert mevrouw Lia Lomtadze-Dedina ontvangen voor een einde van missie briefing. Lomtadze-Dedina is verbonden aan Catalyste+, een Canadese organisatie voor economische ontwikkeling, en vertoeft reeds langer dan een week in ons land voor een werkbezoek aan het Centrum voor Innovatie & Productiviteit (CIP).

Bij dit bezoek waren ook de voorzitter van de Raad van Toezicht van CIP, Susan Bansropansingh, en de directeur van CIP,

Manish Rambhadjan, aanwezig. De Canadese expert is in het land om technische assistentie te verlenen aan het CIP en heeft actief geparticipeerd in de consultatie sessies over de toekomst van innovatie en productiviteit in Suriname in de afgelopen dagen. Deze sessies, die georganiseerd zijn door het CIP, brachten verschillende stakeholders samen om strategieën te verkennen die kunnen bijdragen aan productiviteitsverbetering en economische groei in ons land.

Het CIP heeft als doel het bevorderen van innovatie en productiviteit binnen zowel de

De Canadese expert mevrouw Lia Lomtadze-Dedina van Catalyste+ gaf een presentatie over de technische ondersteuning aan het Centrum voor Innovatie en Productiviteit.

CANADESE EXPERT BIEDT TECHNISCHE ONDERSTEUNING AAN CIP

private als de publieke sector. Dit zal bijdragen aan verhoogde productiviteit en een verbeterde concurrentiepositie van Suriname. De operationalisering van CIP is essentieel om betrouwbare productiviteitsmetingen uit te voeren en structurele verbeteringen door te voeren. Met de komst van de Canadese consultant krijgt CIP technische ondersteuning, met name op het gebied van methodologie voor innovatie metingen en de verdere ontwikkeling van het centrum.

Tijdens de consultatiesessies zijn de Canadese expert, samen met de Raad van Toezicht en de directeur van CIP, in gesprek gegaan met vertegenwoordigers van diverse instituten en organisaties uit zowel de private als de publieke sector. De inzichten van deelnemers zijn cruciaal voor het ontwikkelen van concrete oplossingen voor bestaande uitdagingen. Onderwerpen die

tijdens de sessies aan bod zijn gekomen:

- Presentatie van kernconcepten en lopende initiatieven.
- Interactieve dialoog om perspectieven op innovatie en groei te verzamelen.
- Verkenning van samenwerkingsmogelijkheden voor duurzame en impactvolle transformaties.

Catalyste+ is een Canadese non-profitorganisatie voor economische ontwikkeling. Deze organisatie streeft naar sterkere economieën voor een betere levenskwaliteit. Ze werken samen met bedrijven, overheden en gemeenschapsorganisaties om lokaal gedreven en inclusieve groei te ondersteunen voor duurzame economische ontwikkeling. De organisatie biedt mentorschap en adviesdiensten aan om vaardigheden en organisatorische capaciteiten te versterken in opkomende landen.

De Canadese expert mevrouw Lia Lomtdze-Dedina van Catalyste+ gaf een presentatie over de technische ondersteuning aan het Centrum voor Innovatie en Productiviteit.

CARIBISCHE MINISTERS VAN ARBEID BENADRUKKEN GROENE BANEN EN SOCIALE BESCHERMING TIJDENS ILO-VERGADERING IN GUYANA

De overgang naar duurzame, groene economische activiteiten in het Caribisch gebied wordt gezien als een cruciale weg voor het realiseren van Decent Work and Social Justice in de regio. Dit kwam naar voren tijdens de bijeenkomst op maandag 7 april 2025 in Georgetown, Guyana, waar ministers van Arbeid en beleidsmakers uit de regio samenkwamen voor de 13e vergadering van Caribische ministers van Arbeid, georganiseerd door de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO).

Namens Suriname nam minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken deel aan de bijeenkomst. Deze bijeenkomst stond in het teken van het thema: "Decent Work for Resilience: Securing the Future of Caribbean Labour". Het forum bracht overheidsfunctionarissen, sociale partners en andere belanghebbenden van de landen in de regio bijeen om te overleggen over arbeid- en werkgelegenheid vraagstukken, met als doel de toekomst van werk in de regio actief vorm te geven. Deze tripartiete samenwerking benadrukt de gezamenlijke inzet voor een harmonieuze en inclusieve arbeidsmarkt in de regio die in staat is om effectief te reageren op veranderende economische en ecologische omstandigheden.

ILO directeur-generaal (DG), Gilbert Hounbo, heeft deze bijeenkomst bijgewoond om rechtstreeks met de ministers van Arbeid uit het Caribisch gebied in gesprek te gaan. De DG prees bij deze gelegenheid de geboekte vooruitgang op het gebied van Decent Work, met name arbeidsverhoudingen en werknemersrechten in de regio. Tegelijkertijd deed hij een oproep tot meer samenwerking en gezamenlijke inspanningen. Volgens Hounbo is de weg vooruit alleen mogelijk via samenwerking, onderling vertrouwen en een gedeelde toewijding aan het opbouwen van samenlevingen waarin eerlijkheid, waardigheid en gelijke kansen centraal staan.

Het CARICOM-secretariaat heeft op dinsdag 8 april 2025 een vergadering van de Raad voor Menselijke en Sociale Ontwikkeling (COHSOD) – (Arbeid) bijeengeroepen, aansluitend op de 13e vergadering van Caribische ministers van Arbeid, om kritieke kwesties met betrekking tot arbeid in het Caribisch gebied verder aan te pakken.

Minister Mac Andrew werd bij deze gelegenheid vergezeld door Glenn Piroe, onderdirecteur Juridische en Internationale Zaken van het ministerie.

De 13e vergadering van Caribische ministers van Arbeid gehouden in Georgetown, Guyana, georganiseerd door de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO). Tweede van rechts op de voorgrond, minister Steven Mac Andrew.

PARTICIPATIE SDG JEUDAMBASSADEURS IN ECOSOC YOUTH FORUM 2025

De Surinaamse SDG Jeugdambassadeurs, Drusilla Reinhard-Blinker en Amrish Lalsa op het Jeugdforum van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) in New York.

De SDG Jeugdambassadeurs van Suriname, Drusilla Reinhard-Blinker en Amrish Lalsa participeren van 15 tot en met 17 april 2025 in het Jeugdforum van de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) in New York. Suriname is vanaf 1 januari 2024 lid van de ECOSOC.

Het forum wordt elk jaar gehouden en is de grootste bijeenkomst van jongeren in de Verenigde Naties en biedt jongeren een platform om van gedachten te wisselen met jeugdleiders, beleidsmakers en vertegenwoordigers van internationale organisaties. Het thema van het forum dit jaar is "Youth at the Forefront: Leveraging Science and Social Inclusion for Sustainable Development".

Tijdens de plenaire sessie met als thema: SDG 3. Good Health and Well-Being hebben de Jeugdambassadeurs op 15 april 2025 een toespraak gehouden. Het belang van intergenerationele uitwisseling van kennis en ervaring op het gebied van mentale gezondheid, seksuele reproductieve

gezondheid en toegang tot adequate gezondheidszorg werd hierbij benadrukt.

Met de participatie van de SDG Jeugdambassadeurs in het ECOSOC Jeugd Forum wordt niet alleen invulling gegeven aan de unieke gelegenheid om actiever te participeren in de discussies en een bijdrage te leveren aan het realiseren van de doelen van de Raad, maar ook aan de nationale doelstellingen voor wat betreft jongeren participatie en het behalen van de duurzame ontwikkelingsdoelen. Met de opgedane kennis zullen de SDG jeugdambassadeurs derhalve trachten om overige jeugdvertegenwoordigers en leiders te betrekken bij concrete acties met betrekking tot de duurzame ontwikkelingsdoelen.

De participatie van de SDG ambassadeurs aan dit forum is voorbereid door het directoraat Jeugdzaken. De SDG ambassadeurs, die op 18 april terugkeren in Suriname, worden tijdens het Forum ondersteund door de Permanente Vertegenwoordiging van Suriname bij de Verenigde Naties.

RUBRIEK: ARBEIDSSTANDAARDEN EN DE WROKOMAN

DOOR: MR. GLENN PIROE

Mr. Glenn Piroe

Deze rubriek is een poging om de arbeidsstandaarden en de wrokoman daarin te brengen in een nationaal en internationaal perspectief. Daarmee wordt gepoogd een bijdrage te leveren aan het publieke debat over het bevorderen van de arbeidsstandaarden. De arbeidsstandaarden moeten bijdragen aan economische groei en meer en betere banen die voldoen aan de beginselen van decent work, die garantie geven voor gelijke rechten voor mannen en vrouwen op de werkvloer, en die extreme armoede uitbannen onder loontrekkers.

De schrijver van deze rubriek is Glenn Piroe. Hij is afgestudeerd aan de Anton De Kom Universiteit van Suriname in 1999 en studeerde Algemeen Surinaamsrecht. Hij is al 25 jaar werkzaam op het ministerie van Arbeid en is thans onderdirecteur Juridische en Internationale Zaken (JIZ). Ook is hij onder andere plaatsvervangend voorzitter van de Ontslagcommissie en van het Arbeidsadviescollege en was hij fungerend hoofd van

de Arbeidsinspectie. Piroe heeft enkele arbeidsgerelateerde boeken in zowel het Nederlands als Engels op zijn naam staan, zoals: 'System of Labour Administration in Suriname' (2022), 'Internationale Normen inzake Vakverenigingsvrijheid en fundamentele arbeidsstandaarden' (2011), 'Gids Arbeidswetgeving Suriname' (2011-2022) en 'Modernisering Arbeidswetgeving Suriname' (2018). Verder is hij voorzitter geweest van een aantal wetgevingscommissies, ingezet door verschillende ministers van Arbeid. Hij doceerde ook Arbeidsstandaarden en Internationaal arbeidsstandaarden op de Anton De Kom Universiteit van Suriname en verzorgt Internationaal Arbeidsstandaarden op het Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname.

VAN MINIMUMLOON NAAR LEEFBAAR INKOMEN

de Wet Minimumloon die eenvoudiger van opzet was en voorzag in een mechanisme voor de berekening van het minimumloon gebaseerd op de internationale arbeidsstandaarden. De grootste verworvenheid van deze wet van 2019 was de instelling van een permanente Nationale Loonraad. Inmiddels heeft Suriname ook het ILO-verdrag inzake het minimumloon (No. 131) geratificeerd in het kader van het Decent Work Country Program III dat nu wordt uitgevoerd tot 2026 met technische assistentie van de ILO. Tijdens de discussies

In Suriname is na decennialange deliberatie eindelijk het minimumloon ingevoerd in 2014 middels de Wet Minimum Uurloon. Deze wet werd in 2019 ingetrokken en vervangen door

VAN MINIMUMLOON NAAR LEEFBAAR INKOMEN

met betrekking tot minimumloon zijn steeds de thema's van bestaansminimum, minimuminkomen en armoedegrens aan de orde gekomen. Thans is er op dit stuk ook enige beweging bij de ILO en dit zal impact hebben op het brengen van meer efficiëntie in de discussies over het karakter van het minimumloon. De directeur-generaal van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO) lanceerde onlangs het allereerste 'programma voor leefbare lonen', samen met de secretaris-generaal van de Internationale Vakbondsfederatie (ITUC), en de secretaris-generaal van de Internationale Organisatie van Werkgevers (IOE). Het programma is in lijn met de tripartiete overeenkomst uit 2024 over loonbeleid, inclusief leefbare lonen.

De schattingen van leefbare lonen zullen gebaseerd zijn op de ILO-methodologie, met behulp van gegevens van nationale statistische bureaus, in overleg met werkgevers- en werknemersorganisaties. Het is meer dan ooit belangrijk dat we actie ondernemen om ervoor te zorgen dat elke werknemer een leefbaar loon verdient, zodat zij en hun gezin een fatsoenlijk leven kunnen leiden. We leven in een wereld waarin de ongelijkheid enorm groot blijft. De sociale cohesie staat onder druk en miljoenen werknemers kunnen zich geen fatsoenlijke levensstandaard voor zichzelf en hun gezin veroorloven. In deze context is het belangrijker dan ooit dat we actie ondernemen om ervoor te zorgen dat elke werknemer een leefbaar loon verdient, zodat zij en hun gezin een fatsoenlijk leven kunnen leiden. Dit was de boodschap van ILO-directeur-generaal Gilbert Hounbo bij de lancering van het programma. Het programma zal er ook op gericht zijn de loonvormingsinstellingen te versterken, zoals bij ons de Nationale Loonraad.

Versterking van de collectieve onderhandelingen en de minimumloonstelsels is van belang. Onderliggende oorzaken van lage lonen dienen te worden geïdentificeerd. Bij ons kan het in belangrijke mate gaan liggen aan de productiviteit in zijn algemeenheid. Om dit te ondersteunen, zal de ILO een "loondatabase" opzetten, ter ondersteuning van evidence-based loonvormingsprocessen in ILO-lidstaten. De Nationale Loonraad moet hiervan profiteren.

De goedkeuring van een ILO-overeenkomst over leefbare lonen betekende een belangrijke doorbraak in het verbeteren van het welzijn van miljoenen werknemers en hun gezinnen wereldwijd. Er is echter nog veel werk te verzetten voordat de belofte van een leefbaar loon voor alle werknemers werkelijkheid wordt. Het concept van een leefbaar loon is belangrijk en nuttig voor bedrijven die wereldwijd actief zijn. Bij de implementatie ervan moet rekening worden gehouden met zowel de behoeften van werknemers en hun gezinnen als de economische realiteit. Het aanpakken van informaliteit en het creëren van een stimulerende omgeving voor ondernemingen blijven centraal staan in deze agenda. Informaliteit staat ook hoog op de Surinaamse agenda, getuige de instelling van de Commissie Nationaal Beleid Formalisering in maart 2025 door de Minister van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken, Steven Mac Andrew. Het programma voor leefbare lonen wordt ondersteund door Nederland en Duitsland. De ILO zal ook proberen steun te verwerven van nieuwe partners, waaronder andere overheden, de private sector en andere geïnteresseerde partijen. Suriname zou in het kader van het Makandra project met Nederland ook hulp kunnen aanboren voor de versterking van de Nationale Loonraad.

DOOR ADVISORY DEELT RESULTATEN 'PREFERRED EMPLOYER SURVEY' MET AWJ

Het onderzoeks- en adviesbureau DOOR Advisory heeft op maandag 14 april 2025 de resultaten van de door hen uitgevoerde 'Preferred Employer Survey' (voorkeur werkgevers enquête) gepresenteerd aan minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) en staf. De minister was ingenomen met de presentatie gezien de survey direct gelinkt is aan het beleid van het onderdirectoraat Arbeidsmarkt van AWJ, voor wie Door Advisory enkele maanden geleden de 'Skills and Employment Survey' heeft uitgevoerd. Na de presentatie werd een exemplaar van de onderzoeksresultaten aangeboden aan minister Mac Andrew.

Het onderzoek was gericht op het verkrijgen van de nodige inzichten in de voorkeuren en behoeften van jonge professionals in de leeftijdsgroep 21 – 40 jaar betreffende hun keuze voor werkgevers. Er is met name nagegaan aan welke voorwaarden een ideale werkgever moet voldoen voor jonge professionals en welke aspecten bepalend zijn voor jong kader om voor een bepaalde werkgever/beroep te kiezen. De 413 respondenten bestonden uit jonge professionals die werkzaam zijn in de private sector of op zoek zijn naar een baan binnen de private sector met minimaal een afgeronde MBO of HBO opleidingsniveau.

V.l.n.r.: minister Steven Mac Andrew van AWJ, Oshari Ammersingh, Charlene Soerodimedjo en Henri Behr van DOOR Advisory.

DOOR ADVISORY DEELT RESULTATEN 'PREFERRED EMPLOYER SURVEY' MET AWJ

Uit dit onderzoek is gebleken dat de respondenten uitkijken naar een prettige werkomgeving en open communicatie met de werkgever en leidinggevenden, voldoende groeimogelijkheden, een goed salaris, goede sociale voorzieningen, goed leiderschap en uiteraard het kunnen opbouwen van een pensioen. Daarnaast kijken jonge professionals ook uit naar flexibele werkregelingen, beschikbare transport of transportvergoeding. Een aangename werkcultuur met een draagbare werkdruk is ook zeer belangrijk voor de doelgroep, die eveneens het liefst geen politieke invloeden binnen bedrijven ziet. Voor de komende vijf jaren zien jongeren hun toekomst veelal in de sectoren olie en gas, de financiële sector, marketing en communicatie, als ook creation and design.

Minister Mac Andrew is zich bewust van de veranderende voorkeuren en interesses van jonge professionals, zoals hun voorkeur voor bepaalde sectoren, waaronder olie en gas. Mac Andrew is van mening dat opleidingen in Suriname steeds meer gericht moeten worden op wat de arbeidsmarkt daadwerkelijk te bieden heeft en de gewenste expertise op de arbeidsmarkt, zeker daar gewerkt moet worden aan de stimulatie van groene sectoren. De bewindsman meent dat er ook meer aandacht moet worden besteed aan praktijkervaring gedurende de opleidingsperiode, zodat jongeren bewuster carriere keuzes kunnen maken. De minister maakte van de gelegenheid gebruik om DOOR Advisory te bedanken voor de goede samenwerking in de afgelopen periode, die geresulteerd heeft in benodigde data en informatie over de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt.

De onderzoekers van DOOR Advisory in gesprek met de minister en de staf van het ministerie van AWJ over de gehouden enquête betreffende de voorkeuren van werkgevers.

CARICOM YOUTH AMBASSADORS INSPIREREN NIEUWE GENERATIE LEIDERS

In het kader van Youth Empowerment organiseerden de CARICOM Youth Ambassadors van Suriname, Arantxa Swedo en Richard Pinas, op zaterdag 12 april 2025 een krachtig en inspirerend evenement op het terrein van het Telesur Opleidingscentrum (T.O.C.). Jongeren uit diverse districten kwamen samen voor een dag vol inspiratie, educatie en verbinding met als doel hun rol in processen van maatschappelijke verandering te versterken.

De dag startte met een warm ontvangst en openingswoorden vanuit de organisatie en strategische partner Telesur. Het programma bestond uit interactieve workshops rond thema's als mentale gezondheid, duurzaamheid, leiderschap, activisme en de rol van sociale media in bewustwording. Elke sessie werd begeleid door deskundige facilitators en bood ruimte voor praktijkgerichte inzichten en uitwisseling.

Dit evenement is een levende herinnering aan de kracht van jongeren. "Wanneer je investeert in hun groei, investeer je in de toekomst van Suriname en de regio," aldus CARICOM Youth Ambassador Arantxa Swedo. Haar counterpart, CARICOM Youth

Ambassador Richard Pinas, benadrukte dat "empowerment geen moment is, maar een beweging: "Wat we hier op 12 april zagen, was het begin van iets groters dat gedragen wordt door de jongeren zelf."

De inleiders waren invloedrijke leiders en ervaringsdeskundigen die hun verhalen en visies deelden met het publiek. Door middel van open dialoog werden jongeren actief aangemoedigd om hun stem te laten horen en hun plaats in de samenleving op te eisen, zowel lokaal als regionaal. Na een waardevolle netwerklunch werd het evenement feestelijk afgesloten door Saus Entertainment.

De organisatie spreekt haar oprechte dank uit aan het korps van Youth Officers voor hun onmisbare bijdrage en aan haar gewaardeerde partners. De CARICOM Youth Ambassadors van Suriname blijven zich onverminderd inzetten voor jongerenparticipatie, inclusiviteit en duurzame ontwikkeling. Het evenement van 12 april was een tastbaar bewijs van wat mogelijk is wanneer jongeren de ruimte krijgen om te groeien, te inspireren en te leiden.

De CARICOM Youth Ambassadors van Suriname, Arantxa Swedo en Richard Pinas

MINISTER MAC ANDREW ONTVANGT BELEIDSPLAN VOOR PERSONEN MET EEN BEPERKING

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) heeft op 17 april 2025 de Presidentiële Werkgroep voor Personen met een Beperking ontvangen, evenals vertegenwoordigers van het United Nations International Children's Emergency Fund (UNICEF). Tijdens deze bijeenkomst heeft de werkgroep, onder voorzitterschap van Harold Pultoo, het eerste geïntegreerde Nationaal Beleidsplan voor Personen met een Beperking Suriname 2025-2030 aangeboden aan de minister. Namens UNICEF overhandigde Maikel Gilles daarnaast twee uitgebreide rapporten aan de bewindsman, bestaande uit situatietudies van kinderen en adolescenten met een beperking in Suriname. UNICEF leverde middels technische assistentie een waardevolle bijdrage aan de totstandkoming van het beleidsplan.

Het beleidsplan bevat een duidelijke routekaart voor de uitvoering van programma's binnen verschillende domeinen en interventiegebieden, met als doel de totstandkoming van een inclusieve en barrièrevrije samenleving voor personen met een beperking. De uitvoering ervan draagt bij aan de verwezenlijking van rechten en gelijke kansen voor deze groep, zowel op nationaal als sectoraal niveau. De focus ligt op noodzakelijke acties, programma's en interventies die participatie in sociale, economische en politieke domeinen mogelijk maken, vrij van discriminatie, schaamte en leed.

Enkele interventiegebieden zijn: toegang tot de arbeidsmarkt, onderwijs, gezondheidszorg, sport en recreatie, sociale zorg en huisvesting. Deze gebieden zijn van

Minister Steven Mac Andrew (midden) met Maikel Gilles (UNICEF, links) en Harold Pultoo (voorzitter werkgroep, rechts), geflankeerd door leden van de Presidentiële Werkgroep.

MINISTER MAC ANDREW ONTVANGT BELEIDSPLAN VOOR PERSONEN MET EEN BEPERKING

cruciaal belang om het pad naar gelijkwaardigheid, inclusiviteit en bestaanszekerheid voor personen met een beperking te garanderen.

Minister Mac Andrew sprak zijn waardering uit voor het beleidsdocument, dat volgens hem het belang van duurzame ontwikkeling voor personen met een beperking onderstreept. De bewindsman benadrukte dat een menswaardig bestaan met voldoende ontwikkelings- en groeikansen een recht is voor iedereen. Belangrijke aandachtspunten, zoals bewustwording, toegankelijke infrastructuur, werkplekken, maar ook deelname aan sociale evenementen en recreatievoorzieningen, worden door de minister toegejuicht. De minister benadrukte dan ook de noodzaak voor een vlotte uitvoering.

Mac Andrew verwees verder naar de inzet van het ministerie en haar werkarmen, de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO) en de Stichting Productieve Werkeenheden (SPWE) om een

betekenisvolle bijdrage te leveren aan de verbetering van de omstandigheden van deze doelgroep, inclusief via het geherformuleerde arbeidsmarktbeleid gebaseerd op het concept "Decent Work", dat een van de Sustainable Development Goals (SDG's) is. De minister onderstreepte het belang van samenwerking met alle relevante stakeholders, in het bijzonder de Alliantie voor Decent Work voor Personen met een Beperking, zodat in lijn met het SDG-motto: Leave no one behind, daadwerkelijk niemand achtergelaten wordt. Ook benadrukte Mac Andrew de noodzaak van interministeriële samenwerking in het belang van mensen met een beperking.

Zowel voorzitter Pultoo als UNICEF-vertegenwoordiger Gilles spraken hun waardering uit voor de ontmoeting met de minister. Alle partijen zien de uitvoering van het beleidsplan als een belangrijke stap richting meer ontwikkeling en gelijkwaardigheid voor personen met een beperking in Suriname.

De Presidentiële Werkgroep voor Personen met een Beperking en vertegenwoordigers van UNICEF in gesprek met minister Mac Andrew.

ILO INTRODUCEERT SAM-SDI IN SURINAME TER VERSTERKING VAN SOCIALE DIALOOG

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) heeft onlangs een delegatie van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) ontvangen. De delegatie bestond uit Ilca Webster (Specialist on Skills and Lifelong Learning) en Andrea Marinucci (Social Dialogue Officer). Ook Shoblinadebie Chotkan-Somai, nationaal projectcoördinator van de ILO, was bij deze gelegenheid aanwezig.

Het bezoek vond plaats in het kader van het derde Decent Work Country Programme 2023-2026 en omvatte onder andere de introductie van de Self-Assessment Method for Social Dialogue Institutions (SAM-SDI) en een update over de technische assistentie op het gebied van Technical and Vocational Education and Training (TVET), gericht op een betere aansluiting van onderwijs- en opleidingsprogramma's op de arbeidsmarkt.

De SAM-SDI is een instrument ontwikkeld door de ILO waarmee sociale dialooginstellingen, zoals tripartiete raden en economische en sociale raden, hun functioneren zelf kunnen evalueren. Hierbij worden aspecten als representativiteit, transparantie, effectiviteit, onafhankelijkheid en beleidsimpact in kaart gebracht. De methode stimuleert gezamenlijke reflectie, versterkt de samenwerking tussen sociale partners en helpt verbeterpunten te formuleren.

Minister Mac Andrew benadrukte de meerwaarde van SAM-SDI voor het Arbeidsadviescollege (AAC), dat dankzij ondersteuning van de ILO nu beschikt over kennis en vaardigheden om deze methode toe te passen. De minister sprak zijn waardering uit voor de geboekte vooruitgang op het gebied van afstemming van onderwijs

V.l.n.r.: Andrea Marinucci, Social Dialogue Officer ILO; Ilca Webster, Specialist on Skills and Lifelong Learning ILO; minister Steven Mac Andrew; Shoblinadebie Chotkan-Somai, ILO Nationaal projectcoördinator.

ILO INTRODUCEERT SAM-SDI IN SURINAME TER VERSTERKING VAN SOCIALE DIALOOG

op de arbeidsmarkt, in het bijzonder richting de groeiende groene sector. Andrea Marinucci gaf aan dat de driedaagse workshop waarin de SAM-SDI werd geïntroduceerd, succesvol was verlopen. Samen met zijn collega Nancy Varela, Specialist Social Dialogue and Labour Administration, begeleidde hij zelfevaluatiesessies met leden van het AAC. Deze implementatie markeerde de eerste toepassing van de SAM-SDI in Suriname en resulteerde in een waardevolle analyse van de effectiviteit van het AAC.

Ilca Webster lichtte de samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur toe. Zij benadrukte het belang van het afstemmen van onderwijs- en opleidingsprogramma's op de behoeften van de arbeidsmarkt. Landen die daarin slagen, werken volgens haar nauw samen met

werkgevers- en werknemersorganisaties om te garanderen dat geleerde vaardigheden relevant en actueel blijven. Dit draagt bij aan een wendbare beroepsbevolking die voorbereid is op technologische en economische veranderingen. De samenwerking tussen het ministerie van Onderwijs, sociale partners en AWJ is volgens haar veelbelovend om de aansluiting van TVET op de arbeidsmarkt te verbeteren.

De ILO ondersteunt dit proces met technisch advies en kennisuitwisseling met landen zoals Ghana en Brazilië, waar sectorale tripartiete structuren een sleutelrol spelen. Deze aanpak kan leiden tot gespecialiseerde opleidingsprogramma's, stageplaatsen met praktijkervaring, grotere inzetbaarheid van afgestudeerden en het verkleinen van de kloof tussen gevraagde en aanwezige competenties.

FOTO

Er is nog een afbeelding nodig om deze pagina volledig te maken. Op Facebook is slechts één foto geplaatst.

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

RUBRIEK: PROGNOSE EN TRENDS VAN ONZE ARBEIDSMARKT DOOR: DRS. NAOMI ESAJAS-FRIPERSON

Met deze maandelijkse rubriek geeft arbeidsmarktkenner, Naomi Esajas- Friperson, de lezer inzichten in trends op de arbeidsmarkt en voorspelt daarbij hoe de trends zich zullen ontwikkelen. Haar beschouwing en zienswijze kunnen heel nuttig zijn voor werkgevers, bedrijven, werkzoekenden en alle andere spelers en personen die zich begeven op de arbeidsmarkt. Esajas-Friperson, heeft haar doctorale studie Public Administration aan de Anton de Kom Universiteit van Suriname (ADEK) afgerond. Zij heeft ook MO-A Spaansopleiding gedaan aan het Instituut voor de Opleiding van Leraren (I.O.L). Zij is werkzaam geweest op de afdeling Arbeidsmarktontwikkeling. Hierna heeft zij leidinggegeven aan de afdeling Arbeidsstatistiek. Op het ministerie is bekend dat zij de functionaris is geweest die de trekker is van alle coördinerende activiteiten m.b.t. de opzet van een Arbeidsmarkt Informatie Systeem in Suriname (AMIS). Sedert 2020 dient zij in de functie van onderdirecteur van Arbeidsmarkt. Kortom: zij heeft degelijk kennis over de Surinaamse arbeidsmarkt.

Drs. Naomi Esajas-Friperson

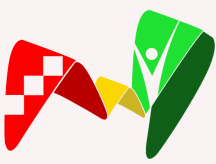
BIJDRAGE RACO AAN DE ARBEIDSMARKT DEEL 2

De Raad voor het Coöperatiewezen (RACO) voert een reeks aan activiteiten uit die gericht zijn op het bevorderen van coöperaties en het ondersteunen van duurzame ontwikkeling in Suriname en op deze manier een wezenlijke bijdrage leveren aan onze arbeidsmarkt.

Trainingen/ opzet coöperaties

De RACO heeft actief deelgenomen aan vergaderingen van het Rijstplatform, georganiseerd door het Ministerie van Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV) in Nickerie. Deze bijeenkomsten boden de Raad

RUBRIEK: PROGNOSE EN TRENDS VAN ONZE ARBEIDSMARKT DOOR: DRS. NAOMI ESAJAS-FRIPERSON

BIJDRAGE RACO AAN DE ARBEIDSMARKT DEEL 2

de gelegenheid om samen te werken met andere belanghebbenden in de rijstsector en bij te dragen aan de verdere ontwikkeling van deze belangrijke economische sector.

In samenwerking met het Wereld Natuur Fonds (WWF) werd vervolgens een succesvolle training verzorgd voor personen van Poesoegrundu. Deze training richtte zich op het oprichten van coöperaties, met nadruk op de praktische aspecten van het coöperatiewezen. In het kader van de communicatie- en informatiefunctie van deze raad nam de RACO ook deel aan een opendag, samen met de SPWE en de SAO. Tijdens dit evenement werd informatie verstrekt over coöperaties en werden kleinschalige informatiesessies georganiseerd voor de gemeenschap.

Daarnaast leverde de RACO een actieve bijdrage aan het versterken van ondernemersvaardigheden bij startende en micro-ondernemers. Deze trainingen, gefaciliteerd door de SPWE, zijn gericht op het verbeteren van ondernemersvaardigheden en het stimuleren van de oprichting van coöperaties. Verder werden in samenwerking met de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) voorbereidingen getroffen voor nieuwe trainingssessies.

Tegelijkertijd werd gewerkt aan het opzetten van coöperaties in verschillende regio's van Suriname, met bijzondere aandacht voor het Boven-Surinamegebied. Deze activiteiten resulteerden uiteindelijk in de herinstallatie van de Raad voor een nieuwe zittingsperiode van drie jaar.

Consultaties

De Raad voert regelmatig consultaties met als doel het coöperatielandschap beter te verkennen en een constructieve bijdrage te leveren aan dit deel van de arbeidsmarkt. Enkele voorbeelden hiervan zijn gesprekken met de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO), de Nationale Decent Work Commissie, het Wereld Natuur Fonds (WWF), de AFRO Group of Business, de Afdeling Agrarische Ontwikkeling Binnenland en het Caribbean Conservation Team.

Een belangrijk onderdeel van het werk van de RACO is ook het begeleiden van bestaande en op te richten coöperaties. Noemenswaardig in dit kader is de begeleiding van vrouwen uit Pikin Saron. In dit traject voerde de RACO oriënterende gesprekken met leden van De Nationale Assemblee en andere belanghebbenden over het opzetten van een coöperatie voor deze vrouwenorganisatie. In deel 3 wordt ingegaan op de werkwijze van de RACO.

AWJ/ILO BEVORDEREN FORMELE EN MILIEUVRIENDELIJKE BEDRIJVIGHEID BINNENLAND

In het kader van het derde Decent Work Country Programme (DWCP SU III 2023-2026) ondersteunt de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) kleinschalige en informele ondernemers in het binnenland van Suriname bij de formalisering en de verduurzaming van hun economische activiteiten. Onlangs zijn in Para, Brokopondo en Sipaliwini trainingssessies georganiseerd over formeel en milieuvriendelijk ondernemerschap (Just Transition).

Naast ILO-deskundigen namen ook de Arbeidsinspectie, de Raad voor Coöperatiewezen (RACO) en de Kamer van Koophandel deel. Vertegenwoordigers van commissariaten, ressortraadsleden en ondernemers uit de regio participeerden eveneens. De sessies dragen bij aan het beleid van het ministerie van Arbeid,

Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) om duurzame economische groei te stimuleren en het aanbod van fatsoenlijke banen te vergroten. De Nationale Ontwikkelingsbank (NOB) speelt hierin een sleutelrol door financiering te verstrekken aan formeel geregistreerde kleine en middelgrote bedrijven.

Op districtsniveau kunnen initiatieven worden genomen om de weerbaarheid en leefsituatie van de bevolking te versterken. Denk aan het onderhoud en de verbetering van waterwegen en irrigatiesystemen, de bevordering van klimaatbestendige landbouwgewassen en -methoden, en verantwoord bodembeheer om de vruchtbaarheid van de bodem te behouden of te herstellen.

Shoblinadebie Chotkan-Somai (ILO Nationaal projectcoördinator) in dialoog met de aanwezige deelnemers van de trainingssessie in Para.

AWJ/ILO BEVORDEREN FORMELE EN MILIEUVRIENDELIJKE BEDRIJVIGHEID BINNENLAND

Daarnaast ontstaan er steeds meer duurzame ontwikkelingen, zoals ecotoerisme, circulair gebruik van materialen, biologische landbouw, alternatieven voor houtverwerking en klimaatvriendelijke woningbouw. Ook nieuwe vormen van groene bedrijvigheid krijgen aandacht, zoals hydroponics, gemeenschapsprojecten voor mangroverestauratie en coöperatieve versterking van de cassavateelt.

Het is belangrijk om voortdurend te monitoren welke regio's en woongebieden het meest kwetsbaar zijn voor klimaatverandering, waar vergroening van de economie de grootste uitdaging vormt,

welke economische sectoren onder druk staan door informele bedrijvigheid, en waar de meeste kansen liggen vanuit duurzaamheidsperspectief. AWJ en ILO stimuleren duurzaam ondernemerschap op het platteland als een krachtige strategie om fatsoenlijke banen te creëren, armoede te doorbreken, de groene economie te versterken en gemeenschappen veerkrachtiger en zelfvoorzienend te maken.

Na de sessies in Brokopondo meldden tien bedrijven zich direct aan voor een lening bij de NOB. Deze stap impliceert ook de start van hun formaliseringstraject. De recent geïnstalleerde commissies voor Rechtvaardige Transitie en Formalisatie zullen dit trainingstraject verder begeleiden.

Een momentopname tijdens de Just transition trainingssessie te Brokopondo Centrum.

Rubriek : Toekomstbouwers

Geschreven door Emelia Sanwikarta

MET DEZE RUBRIEK WENST HET DIRECTORAAT JEUGDZAKEN ZICH TE RICHTEN OP RISICOJONGEREN MET DE BEDOELING DEZE DOELGROEP INZICHTEN TE VERSCHAFFEN IN HUN POGING EEN VOLWAARDIGE PLEK TE VINDEN IN DE MAATSCHAPPIJ.

DE SCHRIJVER VAN DEZE RUBRIEK IS EMELIA SANWIKARTA, DE HOOFDVERANTWOORDELIJKE VAN HET PROJECT SCHOLIEREN MOEDERS VAN HET MINISTERIE VAN AWJ.

JONGE DEELNEMERS BRENGEN FRIS PERSPECTIEF

In het district Wanica nemen 21 enthousiaste cursisten deel aan de hovenierscursus, maar drie van hen vallen op door hun jeugd en gedrevenheid: Darshine Bissesar (16), Jushua Amatsalatoen (16) en Fardeen Mohamedali (15). Ze behoren tot de jongste deelnemers van de groep en laten zien dat de toekomst van de Surinaamse landbouwsector in goede handen is. Elk van hen heeft zijn eigen motivatie en dromen, maar wat hen bindt, is hun vastberadenheid om hun kennis te benutten en hun leven te verbeteren.

Darshine Bissesar: De kracht van traditie en innovatie

Darshine, afkomstig uit een landbouwfamilie, ziet de cursus als een manier om haar ouders te ondersteunen en hun kostgrond te verbeteren. "Mijn ouders werken al jaren hard op het land. Wat ik hier leer, wil ik aan hen overbrengen. Door moderne technieken toe te passen, kunnen we betere oogsten krijgen en efficiënter werken," zegt ze vastberaden.

Ze is niet alleen gemotiveerd om haar familie te helpen, maar ook om haar kennis te delen met anderen in de gemeenschap. "Veel jongeren zien de waarde van goed tuinbeheer nog niet in. Ik wil laten zien dat landbouw niet alleen hard werken is, maar ook een manier om zelfstandig te worden en onze toekomst veilig te stellen."

Jushua Amatsalatoen: Van leren naar doen

Voor Jushua is de cursus een stap richting financiële onafhankelijkheid. "Ik wil een klein tuintje beginnen voor eigen gebruik en de oogst verkopen. Zo verdien ik een zakcentje en help ik mijn ouders," zegt hij enthousiast. Het praktische aspect van de training spreekt hem enorm aan. "Ik leer niet alleen over planten en bodemsoorten, maar ook over hoe ik mijn eigen kleine onderneming kan starten." Hij ziet tuinieren niet als een simpele bezigheid, maar als een manier om zijn leven te verbeteren. "Mijn droom is om later mijn eigen landbouwproject op te zetten, zodat ik niet alleen voor mezelf kan zorgen, maar ook anderen kan inspireren."

Rubriek : Toekomstbouwers

Fardeen Mohamedali: Van twijfel naar ambitie

Als jongste deelnemer had Fardeen aanvankelijk geen interesse in landbouw. "Mijn vader werkt al jaren op het land, maar ik vond het niks voor mij," geeft hij eerlijk toe. Alles veranderde echter op de eerste dag van de cursus. "Toen ik hoorde over de nieuwste technieken en zag hoe ik daarmee echt iets kon bereiken, begon ik het leuk te vinden." Nu is hij vastbesloten om de kleine landbouwgrond van zijn vader uit te breiden tot een volwaardig bedrijf. "Ik wil de productie vergroten en misschien zelfs producten verkopen aan de gemeenschap. Zo kunnen we groeien en financieel sterker worden." Net als Jushua ziet hij tuinbouw als een manier om zelfstandig geld te verdienen. "Door wat ik leer in de cursus, kan ik groenten en fruit telen en verkopen. Dit geeft me niet alleen een zakcentje, maar helpt ook mijn ouders met de kosten." Op lange termijn wil hij zelfs een eigen landbouwbedrijf opzetten.

Alle drie jonge deelnemers delen een belangrijke boodschap met hun leeftijdsgenoten: maak gebruik van de kansen die je krijgt! Darshine: "Wees leergierig en creatief. Volg trainingen en help je ouders. Dit is de manier om jezelf en je familie vooruit te helpen." Jushua: "Jongeren moeten beseffen dat hard werken en leren ons kan helpen om de uitdagingen in het leven aan te gaan. Doorzetten is belangrijk, zelfs als iets in het begin moeilijk lijkt." Fardeen: "Ook als je ergens geen interesse in hebt, geef het een kans. Je weet nooit hoe waardevol het kan zijn tot je het probeert!"

Eerste en tweede foto Jushua Amatsalatoen en Darshine Bissesar.
Derde foto Jushua Amatsalatoen en Fardeen Mohamedali

Jeugdtips voor succes

- Wees proactief: Wacht niet op kansen, maar creëer ze zelf.
- Blijf leren: Nieuwe vaardigheden ontwikkelen helpt je groeien, of dat nu in landbouw, techniek of een ander vakgebied is.
- Denk aan je gemeenschap: Wat jij leert, kan ook anderen helpen.
- Durf creatief te zijn: Experimenteer met nieuwe ideeën en manieren om dingen beter te doen.
- Ondersteun je familie: Gebruik je kennis en vaardigheden om je ouders en omgeving te helpen.

De hovenierscursus in Wanica is meer dan alleen een training; het is een kans om dromen waar te maken en bij te dragen aan de gemeenschap. De vastberadenheid van Darshine, Jushua en Fardeen laat zien dat jongeren in de landbouwsector in Suriname een veelbelovende toekomst hebben. Hun verhaal is een inspiratiebron voor andere jongeren die op zoek zijn naar manieren om zichzelf en hun familie vooruit te helpen. De boodschap is duidelijk: leer, werk hard en gebruik je talenten om vooruit te komen!

Ben je geïnteresseerd en wil je je registreren? Dat kan! Ben je tussen de 16 en 40 jaar en wil je deelnemen aan deze unieke cursus? Neem dan contact op met het Onderdirectoraat Nationale Jongeren Aangelegenheden voor registratie. Het aanmeldproces is eenvoudig en kan op de volgende manieren: Scannen via een QR-code hieronder of persoonlijk langslopen bij de afdeling Coöperatieve Jongeren Projecten aan de prinshendrikstraat 26-28 te Paramaribo

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScxZisL_8w51UzYbJeOd5XXf9gVxaMSjnhccNFOEZUiLJ8CNw/viewform

Blijf deze rubriek volgen voor updates over de aankomende cursussen en inspirerende verhalen van deelnemers. Samen kunnen we werken aan een duurzaam en groenere toekomst voor Suriname.

ANSU ZET ZICH IN VOOR BEWUSTWORDING ROND ARBEIDSSOMSTANDIGHEDEN

Het Arbo Netwerk Suriname i.o. (ANSU) is op dinsdag 22 april 2025 ontvangen door minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) voor een kennismakingsgesprek. ANSU is voortgekomen uit het 'Train the Trainers'-programma van het Scholingsinstituut voor de Vakbeweging in Suriname (SIVIS), dat in samenwerking met de Federatie Nederlandse Vakbeweging (FNV) succesvol is uitgevoerd. Het programma heeft geresulteerd in gecertificeerde Arbo-trainers.

Het programma richtte zich op de arbeidsomstandigheden en het belang van wetgeving op dit vlak. De vereniging wil zich actief inzetten voor het vergroten van het bewustzijn over het belang van de Arbowet (Arbeidsomstandighedenwet). Deze wet, die reeds is ingediend bij De Nationale Assemblée (DNA), zal de wettelijke basis vormen voor de verbetering van de omstandigheden, waaronder arbeid verricht wordt in Suriname, zoals bescherming tegen ongezonde en onveilige werkomstandigheden.

Minister Mac Andrew onderkent het belang van deze wet, die nog steeds de status van ontwerpwet heeft. Hoewel de behandeling ervan op zich laat wachten, vindt de minister dat dit geen belemmering mag vormen om nu al te investeren in training en bewustwording. De bewindsman sprak de hoop uit dat de behandeling van het wetsontwerp in de komende zittingsperiode van DNA hoog op de agenda zal staan. Mac Andrew gaf aan, dat het goed is dat ANSU met andere relevante nationale en internationale stakeholders in dialoog gaat over mogelijke coöperatie en ondersteuning op het gebied van Arbo.

Patricia de Bruin, voorzitter van ANSU, meldde dat van de 22 gecertificeerde Arbo-trainers uit het SIVIS/FNV-programma, 19 zich inmiddels hebben verenigd in ANSU. De organisatie wil zich sterk maken voor het op gang brengen van het bewustwordingsproces rond veiligheid, gezondheid en veilig werken – met speciale aandacht voor de voordelen van een formeel verankerde Arbeidsomstandighedenwet voor Suriname.

Links: Roy Caupain (lid ANSU), Patricia de Bruin (voorzitter ANSU), minister Steven Mac Andrew en Saskia Blankendaal (penningmeester ANSU).

EERSTE RONDE HOVENIERSTRAININGEN VOOR JONGEREN SUCCESVOL AFGESLOTEN

Het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) heeft op vrijdag 25 april 2025 de zes weken durende hovenierstraining in Paramaribo-Noord afgesloten met de uitreiking van certificaten aan de deelnemers. Daarmee kwam ook een einde aan de eerste ronde van deze trainingen in de districten. Paramaribo was het laatste district in deze reeks, na Wanica, Coronie, Nickerie en Commewijne. De overige districten komen in de volgende ronde aan de beurt.

In de meeste districten lag de focus op landbouw, maar in Paramaribo vooral op bloementeel vanwege de potentie om bij te dragen aan het stadsimago en het toerisme. De training werd in alle districten gratis aangeboden. Deelnemers ontvingen daarbij een starterspakket bestaande uit een tuinoverall, laarzen, handschoenen en gereedschap. Het onderdirectoraat Jongerenaangelegenheden (NJA) van het ministerie coördineerde het project, terwijl

deskundigen van Firdaus Master Gardener de trainingen verzorgden in samenwerking met landbouwbedrijven en privé-tuinderijen van vrijwilligers in de verschillende districten.

Naast het bevorderen van zelfredzaamheid had de training als doel jongeren aan te moedigen om een toekomst op te bouwen in zowel de landbouw- als tuinbouwsector. In Paramaribo ging het ministerie ervan uit dat de stad beschikt over veel onbenutte of slecht gebruikte terreinen, verwaarloosde bermen en percelen die uitstekend geschikt zijn voor stadstuinbouw en groenteteelt. Dit kan werkgelegenheid scheppen voor kanszoekende jongeren. Afgezien van educatie en werkgelegenheid kan deze training bijdragen aan stadsverfraaiing en een groenere uitstraling van Paramaribo, wat aansluit bij de Sustainable Development Goals (SDG's) waaraan Suriname zich heeft gecommitteerd. Met de afronding van de training in Paramaribo hebben de deelnemers de basisprincipes van bloemen- en groenteteelt onder de knie.

De trotse deelnemers aan de hovenierstraining in Paramaribo-Noord tonen met veel enthousiasme hun certificaat tijdens het poseren met de minister, het team van Jeugdzaken, de trainers en mevrouw Abas, die haar tuin beschikbaar stelde voor de praktijklessen.

EERSTE RONDE HOVENIERSTRAININGEN VOOR JONGEREN SUCCESVOL AFGESLOTEN

Tijdens de certificaatuitreiking werden de deelnemers toegesproken door minister Steven Mac Andrew, directeur Jeugdzaken Genti Mangroe, onderdirecteur NJA Madhoeri Moenesar, trainer Julio Somedjo en de eigenares van de tuinderij, Toetie Abas. Alle sprekers benadrukten het belang van tuinbouw in relatie tot persoonlijke ontwikkeling, zelfredzaamheid, werkgelegenheid, ecologische voordelen, stadsverfraaiing, vergroening van de stad en economische groei.

Minister Mac Andrew gaf aan dat hij van de trainers heeft vernomen dat er tijdens de training interessante discussies zijn gevoerd en waardevolle inzichten zijn gedeeld, ook door deelnemers die al actief zijn in het vak. Deze kruisbestuiving van ideeën juichte hij toe, omdat het bijdraagt aan kennisverbreding en nieuwe perspectieven. De opgedane kennis en vaardigheden vormen volgens de bewindsman een waardevol bezit: wat men leert, verliest men nooit. Wel benadrukte hij het belang van het

toepassen van de kennis, omdat anders een deel van het geleerde verloren kan gaan. De minister moedigde de deelnemers aan om hun opgedane kennis actief te benutten en zichzelf trots te maken door deze toe te passen. Hij sprak zijn dank uit aan de trainers, die zich met hart en passie hebben ingezet. Paramaribo biedt volgens hem veel mogelijkheden om een goede boterham te verdienen.

Ook bracht hij dank uit aan mevrouw Abas, die haar tuin beschikbaar stelde voor het praktijkgedeelte van de training. Zonder partners zou het volgens Mac Andrew onmogelijk zijn om dergelijke trainingen te realiseren. Tot slot richtte hij een bijzonder woord van dank aan de deelnemers die ondanks de regen hebben volgehouden. De bewindsman kijkt ernaar uit hen hun brood te zien verdienen met de opgedane kennis en vaardigheden, en sprak de hoop uit dat het ministerie hen hiermee een stapje verder heeft geholpen op weg naar een mooie toekomst.

deel van de enthousiaste deelnemers aan de hovenierstraining van het ministerie van AWJ in Paramaribo-Noord.

AWJ HERINNERT: SRD 52,47 IS DE ONDERGRENNS PER UUR VANAF DEZE MAAND

Betaaldag deze maand:

**is de ondergrens –
houd je eraan!**

**SRD 52,47
per uur**

Het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) herinnert werkgevers en werknemers eraan dat het nieuwe algemeen minimumuurloon met ingang van 1 april 2025 is vastgesteld op SRD 52,47. Dit is vastgelegd in de beschikking van het ministerie, gedateerd 24 maart 2025 (S.B. 2025 no. 33).

Het ministerie benadrukt dat werkgevers vanaf deze datum verplicht zijn om ten minste het vastgestelde minimumuurloon uit te betalen. De Arbeidsinspectie zal hierop streng toezien. Werkgevers mogen uiteraard meer betalen dan het wettelijke minimum, maar minder is in geen geval toegestaan. Het maandelijkse minimumloon is afhankelijk van het aantal gewerkte uren per dag, week of maand. Werknemers die op de betaaldag van deze maand merken dat hun werkgever het wettelijk minimumuurloon niet heeft nageleefd, worden opgeroepen dit onmiddellijk te melden bij de Arbeidsinspectie.

Het ministerie benadrukt eveneens dat werkgevers die het wettelijk vastgestelde minimumloon niet naleven, een ernstige overtreding begaan en zullen worden aangepakt conform de geldende wet- en regelgeving. Werknemers met klachten over het minimumuurloon kunnen hiervoor terecht bij de Arbeidsinspectie via de onderstaande contactgegevens.

Contactgegevens Arbeidsinspectie:
Adres: Gemenelandsweg 83-85

- Client Contact Center: 477378
- Juridisch Bureau: 422006
- Administratie: 472279 / 471640 / 471660 / 477378
- E-mail: jurbur2020@gmail.com | sec.igarbeidsinspectie@awj.gov.sr

STATEMENT VAN DE MINISTER VAN AWJ IN VERBAND MET DE WORLD DAY FOR SAFETY AND HEALTH AT WORK

Lees hieronder zijn volledige statement.

Dames en heren,

Elk jaar op 28 april wordt de World Day for Safety and Health at Work herdacht. Sinds 2022 is het belang van deze dag alleen maar

toegenomen, omdat lidlanden van de International Labour Organization (ILO), waaronder Suriname, tijdens de International Labour Conference (ILC) besloten hebben om twee conventies betreffende arbeidsveiligheid en -gezondheid te verheffen tot fundamentele conventies. De twee nieuwe fundamentele conventies zijn:

- Conventie 155 betreffende arbeidsveiligheid en -gezondheid, en
- Conventie 187

Beste lezer, op maandag 28 april, herdenken we de **World Day for Safety and Health at Work**. Deze dag benadrukt het belang van veilige en gezonde arbeidsomstandigheden wereldwijd. Het thema van dit jaar, **“Revolutionizing health and safety: the role of AI and digitalisation at work”**, onderstreept hoe belangrijk het is om de kansen en risico's van kunstmatige intelligentie (AI) en digitalisering op de werkvloer goed te beheersen.

In dit kader deelt de minister van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken, Steven Mac Andrew, een boodschap waarin hij stilstaat bij de betekenis van deze dag, de internationale ontwikkelingen en de stappen die Suriname zet voor veilig en gezond werk.

betreffende een raamwerk voor de promotie van arbeidsveiligheid en -gezondheid.

Het belang van fundamentele conventies ligt in het feit dat lidlanden van de ILO verplicht zijn deze na te leven, ook als zij deze niet hebben geratificeerd. In totaal zijn er tien fundamentele conventies, gebaseerd op de volgende vijf fundamentele rechten en

principes op het werk:

- Vrijheid van vereniging en daadwerkelijke en effectieve erkenning van het recht op collectieve onderhandelingen;
- Uitbanning van alle vormen van

STATEMENT VAN DE MINISTER VAN AWJ IN VERBAND MET DE WORLD DAY FOR SAFETY AND HEALTH AT WORK

- gedwongen of verplichte arbeid;
- Daadwerkelijke en effectieve afschaffing van kinderarbeid;
- Uitbanning van discriminatie op het gebied van arbeid en beroep; en
- Veilige en gezonde werkplekken.

Suriname heeft de eerste acht fundamentele conventies al geratificeerd en heeft ook de nodige stappen genomen om de twee fundamentele conventies betreffende arbeidsveiligheid en -gezondheid te ratificeren. Daarnaast is de Arbeidsomstandighedenwet (ARBO-wet) reeds geruime tijd gestuurd naar de Nationale Assemblée (DNA) voor behandeling en adoptie. Zoals vorige week aangegeven aan het ARBO Network Suriname i.o. (ANSU), moet DNA deze wet na 25 mei 2025 zo spoedig mogelijk behandelen, omdat

de Veiligheidswet van 1947 niet meer adequaat is voor de arbeidsveiligheids- en gezondheidsvraagstukken in 2025.

Dit komt duidelijk naar voren in het thema van World Day for Safety and Health at Work 2025:

“Revolutionizing Health and Safety: The Role of AI and Digitalisation at Work.”

Dit thema is naar mijn mening zeer actueel en praktisch, gelet op de opmars van Artificial Intelligence (AI) en digitalisatie in vele landen. Deze ontwikkelingen veroorzaken wereldwijd de nodige discussies over niet alleen de rol van AI en digitalisatie, maar ook over de potentiële voordelen en nadelen.

Ook in Suriname zijn de afgelopen maanden diverse workshops en seminars over AI en digitalisatie gehouden door verschillende instanties.

Ik ben het eens met de Director-General van de ILO, Gilbert HOUNGBO, dat AI en digitalisatie op diverse manieren kunnen bijdragen aan veiligere en gezondere werkplekken, maar dat dit alleen zal gebeuren als de digitale transformatie mensgericht is. De Director-General benadrukt namelijk dat digitale transformatie werkplaatsen niet alleen veiliger en gezonder moet maken, maar ook duurzamer en inclusiever.

Op deze World Day for Safety and Health at Work wil ik dan ook aangeven dat het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) klaarstaat om samen met werkgevers, werknemers en andere actoren de risico's van digitale transformatie voor veiligheid, gezondheid en welzijn in kaart te brengen en gezamenlijk naar passende oplossingen te zoeken. AWJ zal hierbij nooit aarzelen om de hulp van de ILO en andere internationale partners in te roepen, omdat digitale transformatie nooit de veiligheid, gezondheid en het welzijn van werknemers, noch hun rechten en waardigheid, mag aantasten.

Ik wens u een veilige, gezonde en bezinningsvolle World Day for Safety and Health at Work toe”.

**WORLD DAY FOR
SAFETY
HEALTH
AT WORK** APRIL 28

AWJ BENADRUKT BELANG VAN INCLUSIE OP DE ARBEIDSMARKT

Met de huldiging van Henk Kimpoel en Mariano Bergraaf op vrijdag 25 april 2025 is de eerste editie van de 'Huldiging van Doorzetters' een feit geworden. De plechtigheid vond plaats op het hoofdkantoor van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ). De huldiging is een burgerinitiatief van de families Kimpoel en Bergraaf in samenwerking met AWJ. Het ministerie streeft via zijn beleid naar gelijke kansen op de arbeidsmarkt voor personen met een beperking. Kimpoel en Bergraaf zijn gehuldigd vanwege hun bijzondere bijdrage aan de maatschappij. Er kan met recht gezegd worden dat zij pioniers waren op de arbeidsmarkt.

Minister Steven Mac Andrew plaatste deze huldiging in de context van het concept Decent Work van de Internationale Arbeidsorganisatie (ILO) en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de

Verenigde Naties (VN). De slogan "Leave No One Behind" is volgens hem een leidraad voor het ministerie om te werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen volwaardig kan participeren. Het feit dat beide gehuldigden de eerste personen waren met een auditieve beperking die in Suriname met succes een opleiding tot datatypist hebben afgerond en vervolgens in dienst zijn getreden bij De Surinaamsche Bank (DSB Bank), toont volgens de bewindsman aan dat deze doelgroep niet gediscrimineerd mag worden, omdat zij normaal kunnen fungeren in het arbeidsproces. Mac Andrew prees de DSB Bank voor het besef in 1979, dat ook personen met een beperking recht hebben op werk en een carrière en gaf aan blij te zijn, dat Kimpoel en Bergraaf langer dan 40 jaar en wel tot aan hun pensioen hun krachten hebben gegeven aan deze bankinstelling op diverse afdelingen, waaronder Boekhouding en Financiën.

V.l.n.r.: Henk Kimpoel en Mariano Bergraaf (beide jubilarissen), minister Steven Mac Andrew van AWJ, en minister Henry Ori van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur.

AWJ BENADRUKT BELANG VAN INCLUSIE OP DE ARBEIDSMARKT

De bewindsman gaf aan dat Kimpoel en Bergraaf niet alleen pioniers zijn geweest, maar ook positieve rolmodellen zijn niet alleen voor mensen met een beperking, maar alle Surinamers. Mac Andrew staat een samenwerking tussen overheid, maatschappelijke organisaties, het bedrijfsleven en burgers voor, om gezamenlijk te werken aan een inclusieve samenleving waarin iedereen volwaardig kan participeren. Minister Henry Ori van Onderwijs, Wetenschap en Cultuur, die aanwezig was en zijn waardering uitsprak aan de gehuldigden, onderstreepte het belang van aangepaste onderwijsmogelijkheden voor personen met een beperking, zodat ook deze groep volwaardig kan participeren in de maatschappij.

Aniel Koendjbiharie, voorzitter van stichting Wan Okasi, Wiren Meghoe, voorzitter van de stichting Surinaamse Doven Belangen (Sudobe), Vikash Mangal, manager van het Service Center bij de DSB Bank, en de familie van beide jubilarissen spraken hun waardering uit voor dit initiatief, dat volgens hen een positieve impact zal hebben op personen met een beperking die hun dromen willen realiseren. De vertegenwoordiger van DSB Bank, de heer Mangal, benadrukte dat zowel Henk Kimpoel als Mariano Bergraaf hebben laten zien dat hun beperkingen geen obstakel zijn geweest voor hun persoonlijke groei en ontwikkeling.

Een deel van de aanwezigen bij de huldiging van Henk Kimpoel en Mariano Bergraaf.

Rubriek:

DE HARDE WERKER DOOR DE BRIL VAN LUCRETIA

Voor het kunnen uitvoeren van het voorgenomen beleid van het ministerie zijn er uiteraard personen nodig met bijzondere kwaliteiten en eigenschappen. Maandelijks zal voor u opzoek worden gegaan naar gedreven en opvallende ambtenaren op het ministerie met de bedoeling deze aan u te presenteren.

De schrijver van deze rubriek is Lucretia Setrodipo, communicatiewerker op het ministerie met een speciaal nieuwsgierig oog voor kwaliteiten van collega's op het ministerie.

Geschreven door: Lucretia Setrodipo

EUODIA LINGER, DE VROUW DIE SAO HOORBAAR ÉN ZICHTBAAR MAAKT

Euodia Linger
Voorlichter SAO

Ik herinner me het nog goed. Wij van de Communicatie Unit waren aanwezig bij een activiteit van de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO), een werkarm van het Ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken. Onze taak was om de activiteit

vast te leggen. Al snel werd mijn aandacht getrokken door een SAO-medewerker: een vrouw op het podium, zelfverzekerd achter het spreekgestoelte, met de microfoon in de hand. Ze keek de zaal in, terwijl de aanwezigen langzaam hun plek innamen.

Met haar houding straalde ze autoriteit en vertrouwen uit. Het was duidelijk: zij was de MC van de dag. Ze praatte het programma moeiteloos aan elkaar, verwelkomde de gasten en creëerde precies de juiste sfeer. Haar stemgebruik, lichaamstaal en oogcontact maakten direct verbinding met het publiek. Haar naam? Euodia Linger, de voorlichter van de SAO.

Bij vrijwel elke SAO-activiteit was zij de vaste MC. Maar wie is zij echt?

Euodia is al zestien jaar een onmiskenbare kracht binnen de SAO. Wat begon als een parttimefunctie op de afdeling Voorlichting groeide uit tot een veelzijdige carrière waarin ze haar passies volop heeft kunnen benutten. Ze begon als junior medewerker en groeide door naar senior niveau. Naast haar werk als voorlichter verzorgt ze het vak Basic Life Skills voor cursisten, beheert ze de Facebookpagina en zorgt ze ervoor dat SAO zichtbaar is voor de buitenwereld – met veel liefde en toewijding.

Rubriek: De harde werker door de bril van Lucretia

EUODIA LINGER, DE VROUW DIE SAO HOORBAAR ÉN ZICHTBAAR MAAKT

Haar weg naar deze rol liep anders dan gepland. In haar jonge jaren droomde Euodia van een carrière in de horeca. Ze volgde ook een opleiding in die richting, maar moest haar studie vroegtijdig stopzetten door persoonlijke omstandigheden. Uiteindelijk vond ze haar roeping in het begeleiden van mensen, en in het bijzonder jongeren. "Ik wil ze een hart onder de riem steken," zegt ze. "Ze moeten weten dat ze echt iets kunnen betekenen voor de maatschappij." Haar motivatie komt voort uit levenservaring.

De jaren bij SAO kenden zowel hoogte- als dieptepunten. Zo herinnert ze zich momenten waarop het loon niet op tijd werd uitbetaald – frustrerend, maar niet onoverkomelijk. Het zwaarste moment beleefde ze echter buiten het werk, toen ze haar jongste kind verloor. Het verlies van haar "jongste prins" tekende haar leven, maar vormde ook haar veerkracht en empathie.

Naast deze diepe pijn koestert ze ook veel lichtpunten: haar representatie van SAO op diverse podia, haar tien- en vijftienjarig

jubiläum, en vooral de hechte samenwerking met collega's. "De samenwerking is goed," zegt ze met een glimlach. "We dragen samen de missie van de SAO." Euodia gelooft in maatschappelijke ontwikkeling en collectieve verantwoordelijkheid. "Suriname heeft ons hard nodig," zegt ze vastberaden. "We moeten samen bouwen aan ons land. Laten we elkaar helpen waar dat kan." Haar levensmotto is eenvoudig maar krachtig: "Doe nu wat je kan doen, want je weet niet of je het morgen nog kunt doen." Een boodschap die ze niet alleen verkondigt, maar ook zelf belichaamt – elke dag opnieuw.

Euodia is dus veel meer dan de MC van SAO. Ze is een vrouw met een missie, een warm hart en een sterke stem. Ze inspireert, motiveert en verbindt – zowel op het podium als daarbuiten. En ik vind het geweldig dat ik haar heb mogen leren kennen, niet alleen als MC, maar als mens. Want waar de microfoon haar misschien al liet schitteren, is het haar diepe betrokkenheid en toewijding die haar werkelijk bijzonder maken.

COMMEWIJNE VERSTERKT MET 28 GECERTIFICEERDE HOVENIERS

Deelnemers aan de hovenierstraining te Zorgvliet in Commewijne tonen met trots hun certificaat tijdens het poseren met de minister, het team van Jeugdzaken, de districtscommissaris en de trainers.

De zes weken durende hovenierstraining van het ministerie van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) te Zorgvliet in het district Commewijne is op donderdag 24 april 2025 afgesloten met de uitreiking van certificaten aan 28 jongeren die hebben deelgenomen aan de training. De deelnemers hebben een brede bagage aan inzichten opgedaan over de basisprincipes van landbouw, zoals planten, plantenzorg, bodembewerking, het gebruik van duurzame en milieuvriendelijke bestrijdingsmiddelen tegen plagen en ziekten, bemestingstechnieken en het hanteren van gereedschappen.

Het onderdirectoraat Nationale Jongeren Aangelegenheden (NJA) was belast met de organisatie van deze training, terwijl deskundigen van het bedrijf Firdaus Master Gardener de trainingen verzorgden. Commewijne was een van de vijf districten, naast Nickerie, Coronie, Wanica en Paramaribo, die in de eerste ronde zijn meegenomen voor de training. Intussen is deze eerste ronde afgerond. De overige districten komen aan de beurt in de volgende ronde.

COMMEWIJNE VERSTERKT MET 28 GECERTIFICEERDE HOVENIERS

Minister Mac Andrew toonde zich onder de indruk van het enthousiasme van de gecertificeerden, die zelfverzekerd zijn over de positieve impact die deze training zal hebben op het landbouwgebeuren in hun district. Mac Andrew benadrukte dat het beroep van landbouwer niet onderschat mag worden en bracht de training in verband met de voortdurende productie van gezond en veilig voedsel. Volgens de bewindsman moet er meer geïnvesteerd worden in het scholen van de beroepsbevolking op landbouwgebied, zeker omdat landbouw – in tegenstelling tot bijvoorbeeld de olie- en goudsector – niet uitgeput raakt. Het produceren van veilig voedsel is volgens hem van blijvende waarde.

Mac Andrew staat, naast de traditionele hovenierstraining, ook open voor trainingen in moderne landbouwmethoden zoals aquaponics en hydroponics. Hij sprak een speciale dank uit aan Robert Doelap voor het beschikbaar stellen van zijn landbouwgrond voor het praktijkgedeelte van de training. Ook bedankte de bewindsman de trainers voor hun inzet en het goede werk.

De deelnemers zijn eveneens toegesproken door de districtscommissaris van Commewijne, Mohamedsafiek Radjab, de directeur van Jeugdzaken, Genti Mangroe, de onderdirecteur van NJA, Madhoeri Moenesar, en de onderdirecteur van het Nationaal Jeugd Instituut (NJI), Hakiem Lalmahomed. Alle sprekers hebben de gecertificeerde hoveniers aangemoedigd om de opgedane kennis verder te benutten en zich verder te ontwikkelen voor een toekomst in de landbouw- en tuinbouwsector. De sprekers riepen hen ook op de opgedane kennis te delen met anderen die interesse hebben in landbouw in hun district.

Vanuit de deelnemers werd het verzoek gedaan om vervolgtrainingen, terwijl de districtscommissaris aangaf dat hij graag ziet dat ook andere gebieden in Commewijne in aanmerking komen voor dergelijke trainingen. Het ministerie zal naar mogelijkheden en partners zoeken om aan deze verzoeken tegemoet te komen.

NIEUWE VOORZITTER EN BESTUURSLEDEN BENOEMD BIJ FVO

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid en Jeugdzaken (AWJ) heeft op vrijdag 25 april 2025 het bestuur van het Fonds Voorzieningen Ouderschapsverlof (FVO) aangevuld, nadat op 17 april enkele bestuursleden vrijwillig waren afgetreden. Mevrouw Wonnie Boedhoe is benoemd tot nieuwe voorzitter van het bestuur. De heren John Sandie en Dayanand Dwarka treden toe als bestuursleden.

In zijn korte toespraak gaf minister Mac Andrew aan dat hij zich bij de keuze van de vertegenwoordigers van het ministerie heeft laten leiden door de criteria van de Centrale Bank van Suriname met betrekking tot de geschiktheid van bestuurders van pensioen- en voorzieningsfondsen: deskundigheid, kennis, competenties, integriteit en een complete samenstelling van het bestuur. De minister gaf aan dat dit belangrijk is, nu het FVO zich – na de fase van operationalisering in 2023 – moet richten op het consolideren van haar activiteiten.

Volgens de bewindsman beschikken zowel Boedhoe als Sandie over ruime ervaring in de financiële sector, mede dankzij hun loopbaan in het bankwezen. Ook hebben zij zich bewezen binnen de private sector en als sociaal betrokken burgers. De minister sprak daarnaast zijn waardering uit voor de hernieuwde voordracht van Dayanand Dwarka door de Raad van Vakcentrales in Suriname (RAVAKSUR), die bekendstaat om zijn kritische instelling en bewezen staat van dienst op bestuurlijk niveau.

De nieuwe bestuursleden werden opgeroepen om steeds het belang en doel van het FVO voor ogen te houden: het verstrekken van zwangerschaps-, bevallings- en vaderschapsuitkeringen, zodat vrouwen in verwachting zich kunnen richten op hun gezondheid en het moederschap. De minister benadrukte dat het FVO, naast de Wet Arbeidsbescherming Gezin, ook een

V.l.n.r.: Wonnie Boedhoe (nieuwe voorzitter), Minister Steven Mac Andrew, John Sandie (lid) en Marijke Mangal manager FVO.

uitvloeisel is van artikel 29b van de Grondwet van de Republiek Suriname, waarin staat dat de overheid bijzondere bescherming moet bieden aan werkende vrouwen tijdens en na de zwangerschap.

Tot slot bedankte minister Mac Andrew de afgetreden bestuursleden voor hun essentiële bijdrage aan de operationalisering van het FVO: Meena Kandhai-Ramai (voorzitter), Ashwin Orie (lid namens AWJ) en Roger D'Mattos (lid namens het bedrijfsleven) maken geen deel meer uit van het bestuur.

AWJ ONTVANGT VOORTGANGSRAPPORTAGE PERSONEELSBELEID NEWMONT

Newmont Suriname LLC heeft de minister van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ), Steven Mac Andrew, op maandag 28 april 2025 middels een presentatie uitvoerig geïnformeerd over personeelsaangelegenheden binnen het bedrijf. De Delfstoffenovereenkomst tussen de staat en Newmont verplicht het bedrijf jaarlijks verslag uit te brengen aan het ministerie over de gemaakte afspraken op het gebied van arbeid, met in het bijzonder aandacht voor het geven van voorrang aan Surinamers bij het aantrekken van arbeidskrachten. Newmont Suriname werd tijdens deze gelegenheid vertegenwoordigd door mevrouw Shirley Sowma-Sumter, Senior Director External Relations, en de heer Andy Kromodihardjo, Human Resources Manager.

Mac Andrew toonde zich tevreden over de presentatie en gaf aan overtuigd te zijn dat Newmont zich daadwerkelijk inspant om de afgesproken doelstellingen op het vlak van personeelsbeleid te behalen. In het bijzonder waardeerde hij dat bij de werving van arbeidskrachten aantoonbaar de voorkeur wordt gegeven aan Surinamers, en in het bijzonder aan kandidaten uit de lokale gemeenschappen.

Uit de rapportage blijkt dat vrouwen de afgelopen jaren een significante groei doormaken binnen het bedrijf, ook binnen operationele functies. Via trainingen en coachingprogramma's werkt Newmont actief aan de verbetering van de capaciteit en kwaliteit van haar medewerkers. Hierdoor worden ook doorgroeimogelijkheden en carrièreontwikkeling binnen de organisatie gestimuleerd. Daarnaast biedt het bedrijf medewerkers de gelegenheid om internationale werkervaring op te doen via tijdelijke plaatsing in het buitenland.

Meer dan 60 procent van de beroepsbevolking uit de omliggende gemeenschappen is volgens de rapportage direct of indirect bij Newmont tewerkgesteld. Minister Mac Andrew riep de vertegenwoordigers van Newmont op om deze positieve ontwikkeling voort te zetten en zich te blijven inzetten om Surinamers, en met name personen uit de lokale gemeenschappen, te werven en kansen te bieden binnen het bedrijf.

Shirley Sowma-Sumter, Senior Director External Relations, en Andy Kromodihardjo, HR-Manager van Newmont Suriname LLC, hielden een presentatie voor minister Mac Andrew over het personeelsbeleid van Newmont.

LOONRAAD GEÏNSTALLEERD: MAC ANDREW BENADRUKT CRUCIALE ROL BIJ SOCIAAL-ECONOMISCH BELEID

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) heeft op maandag 28 april 2025 de Nationale Loonraad (NLR) geïnstalleerd. Met de recente wijziging van de Wet Minimumloon in 2024 is de zittingsduur van de raad verlengd van twee naar zes jaar. De nieuwe termijn loopt tot 31 december 2030.

De raad wordt wederom voorgezeten door mevrouw Wonnie Boedhoe, die de functie sinds april 2021 met daadkracht en toewijding vervuld. De Loonraad is belast met het adviseren van de minister over de vaststelling van het minimumuurloon. Op basis van dit advies legt de minister een voorstel voor aan de Raad van Ministers ter goedkeuring.

Minister Mac Andrew benadrukte het belang van de raad als orgaan en het cruciale samenspel van deskundigheid en betrokkenheid van de leden. Over de herbenoeming van Boedhoe zei hij dat zij samen met haar team tot nu toe uitstekend

werk heeft verricht, in het belang van zowel werkgevers als werknemers. Mac Andrew erkende dat de vaststelling van het minimumuurloon een blijvende uitdaging vormt, omdat het in balans moet zijn, namelijk hoog genoeg om werknemers bestaanszekerheid te bieden, maar tegelijkertijd ook haalbaar voor werkgevers. De wetswijziging vereist ook, dat de Loonraad een technisch secretariaat krijgt ter ondersteuning van haar werkzaamheden en Mac Andrew gaf aan, dat AWJ ook hieraan invulling zal geven.

Voorzitter Boedhoe sprak haar dank uit voor het in haar gestelde vertrouwen en verzekerde dat zij, samen met de andere leden, zich zal blijven inzetten voor duurzame resultaten. De Loonraad bestaat verder uit: Tirlotma Marhe-Kewal (AWJ), Petty Mahabirsingh (VSB), Shirley Relyveld (VSB), Dinesh Dinai (RAVAKSUR), Dayanand Dwarka (RAVAKSUR), Lilian Menke-Tangali (Planbureau), en Ravina Bharoe (AWJ) is als secretaris toegevoegd.

Minister Mac Andrew en de nieuw benoemde Loonraadleden bij de installatieplechtigheid.

PERSONEEL ARGOS EN SURMAC VERSTERKT VAKKENNIS VIA SAO-TRAININGEN

Medewerkers van ARGOS Suriname en SURMAC hebben met succes diverse vaktrainingen afgerond bij de Stichting Arbeidsmobilisatie en Ontwikkeling (SAO). De trainingen betroffen de richtingen Gas, Water en Sanitaire voorzieningen (GaWaSa), Elektro Krachtinstallatie en Lassen niveau 1. De certificaat uitreiking vond plaats op maandag 28 april 2025. Gedurende vier maanden hebben de deelnemers zich laten bijscholen om hun vaktechnische vaardigheden te versterken.

Minister Steven Mac Andrew van Arbeid, Werkgelegenheid & Jeugdzaken (AWJ) gaf aan, dat hij de deelnemers bij de start van de trainingen had voorgehouden, dat zij een training zouden volgen op het beste vakscholingsinstituut in Suriname en was daarom blij, dat de deelnemers en ook de bedrijven de trainingen als kwalitatief hoogstaand hebben ervaren. Mac Andrew benadrukte, dat hij ook blij was te vernemen van de vertegenwoordiger van ARGOS, dat naast een vooruitgang in hun technische vaardigheden, ook een sprong in cognitieve vaardigheden van de deelnemers was waargenomen. De bewindsman benadrukte dat deze waarneming weer duidelijk aantoonde, dat vakopleidingen meer bieden,

dat slechts het leren van een vak, maar ook andere positieve gevolgen, zoals persoonlijke empowerment hebben. Daarom, aldus Mac Andrew, zijn vakopleidingen niet alleen bedoeld voor werkzoekenden, maar ook van grote waarde voor mensen die al actief zijn op de arbeidsmarkt.

Ook de maintenance manager van ARGOS Suriname, Ameet Chinnoe, bevestigde het positieve effect van vakopleidingen door te wijzen op de toegenomen productiviteit van zijn medewerkers sinds zij de nieuw verworven vaardigheden inzetten tijdens het werkproces, tijdens zijn toespraak.

Ook Naomi Esajas-Friperson, voorzitter van de Raad van Bestuur van de SAO en tevens onderdirecteur Arbeidsmarkt bij AWJ, alsook de directeur van de SAO, Joyce Lapar, kwamen aan het woord en moedigden de deelnemers aan om de opgedane kennis goed toe te passen en zich te blijven ontwikkelen, zodat zij duurzaam inzetbaar blijven, vooral daar de omstandigheden op de arbeidsmarkt steeds veranderen. Beiden benadrukten ook, dat de SAO te allen tijde open staat om de goede samenwerking met ARGOS Suriname en SURMAC voort te zetten, maar ook om met andere bedrijven in zee te gaan om hun medewerkers te trainen.

Medewerkers van ARGOS en SURMAC hebben hun vakkennis versterkt via SAO-trainingen